Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 71 (8311). | 10 апрель, 1984 йил ● | СЕШАНБА | ● Баҳоси 3 тийин.

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

● МАВЖУД ТЕХНИКА, ИШЧИ КУЧЛАРИ ВА МОДДИЙ РЕСУРСЛАРНИ ТЎЛА САФАРБАР ЭТИБ, ЧИГИТ ЭКИШНИ ЯНАДА ЖАДАЛЛАШТИРАЙЛИК.

● ИШНИНГ СИФАТИГА, ГЕКТАРЛАРНИНГ ТЎЛА БЎЛИШИГА АЛОҲИДА ЭЪТИБОР БЕРИНГ.

● САРАЛАНГАН ҲАМДА ТУПРОҚ ШАРОИТИГА МОС КЕЛАДИГАН ЧИГИТ НАВЛАРИНИ ЭКИНГ.

● УРУҒЛИКНИ ЕРНИНГ ТАБИИЙ НАМИГА УНДИРИБ ОЛИШ ВА ДАСТЛАБКИ КУНЛАРДАНОҚ ПАРВАРИШНИ КУЧАЙТИРИШ УЧУН ЗАРУР ТЕХНИКАЛАРНИ ПУХТА СОЗЛАБ ҚЎЙИНГ.

К. У. ЧЕРНЕНКОНИНГ «ПРАВДА» ГАЗЕТАСИ САВОЛЛАРИГА ЖАВОБЛАРИ

САВОЛ. Сиз ҳозирги пайтда дунёдаги вазиятга қандай баҳо берасиз? Жумладан, Америка Қўшма Штатлари сиёсатида ижобий ўзгаришларнинг бирон-бир нишоналари борми?

ЖАВОБ. Афсуски дунёдаги вазият яхшиланаётгани йўқ. Бу вазият жуда хатарли бўлиб қолмоқда. Бунга эса АҚШ маъмурияти ҳамон ҳарбий кучга, ҳарбий устунликка эришишга, бошқа халқларга ўз тартибларини тиқиштиришга умид боғлаётганлиги сабаб бўлмоқда. Президент Р. Рейганнинг яқинда Жоржтаун университетида сўзлаган нутқи буни яна бир бор тасдиқлади.

Баъзида Вашингтондан сулҳпарварлик сафсатаси эшитилиб турган бўлсада, бундай сафсатабозликлар замирида ана шу сўзларни амалий ишлар билан мустаҳкамлашга тайёрликнинг заррача ҳам нишоналарини топиш амри маҳол. Бошқача қилиб айтганда, янги сўзларнинг ишлатилиши янги сиёсатни билдирмайди.

Ядровий қуролланиш пойгасини тўхтатиш каби туб проблемага мурожаат этиб кўрайлик.

Эҳтимол Оқ уйдагилар бундай пойганинг хатарли ва истиқболсиз эканлигини англаб, бунда ўзларини тия бошлагандирлар? Асло бундай эмас. Аксинча, АҚШда ядро қуролини яратиш ва жойлаштиришнинг тобора янги-янги программалари зўр бериб амалга оширилмоқда. Ғарбий Европада ҳам Американинг ядровий ракеталарини жойлаштириш давом эттирилмоқда. Мана шуларнинг ҳаммаси таркиб топган кучлар мувозанатини қандай бўлмасин бузиш мақсадида қилинмоқда.

Бундай ҳаракатлар қуролланиш пойгасини тўхтатиш вазифасига асло мувофиқ эмас. АҚШ ядро қуролларини чеклаш ва қисқартириш жараёнининг ўзини қасддан барбод этганлиги, стратегик қуролларга, шунингдек Европада ядро қуролларига доир музокараларни барбод этганлиги ҳам мутлақо тасодифий бир ҳол эмас.

Бизнинг Америка томони билан алоқаларимиз ҳам мана шу туб масалаларда АҚШнинг позициясида ҳеч қандай ижобий ўзгаришлар содир бўлмаганлигини кўрсатиб турибди.

Вашингтон Женевадаги музокараларни барбод этишга сабаб бўлган аввалги йўлида қаттиқ туриб олиб, ўз ракеталарини Ғарбий Европада жойлаштиришни давом эттирган ҳолда музокараларни яна бошлашга тайёрмиз, деб сафсатабозлик қилмоқда. Хўш, нималар ҳақидаги музокараларни яна бошлашга тайёр экан? деган савол туғилади. АҚШ Совет Иттифоқига ва бизнинг иттифоқчиларимизга мўлжал олдирилган қанча ва айни қандай ракеталарни Европада жойлаштириши мумкинлиги тўғрисидаги музокараларними? Биз бундай музокараларда қатнашмаймиз.

Бизни мулоқотнинг фойдали эканлигига, музокараларнинг наф келтиришига ишонтириб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Қўшма Штатлар ва у билан бирга иш кўраётган НАТОдаги бошқа мамлакатлар Американинг янги ракеталари Ғарбий Европада жойлаштирила бошлангунга қадар мавжуд бўлган аҳволга қайтиш чораларини кўришлари биланоқ, Совет Иттифоқи ҳам дарҳол шунга мувофиқ иш тутади. Музокараларга олиб борадиган реал йўл мана шу.

САВОЛ. Қуролларни чеклаш ва қуролсизланишга доир бошқа соҳаларда аҳвол қандай?

ЖАВОБ. Бошқа масалаларда ҳам олға силжишга Қўшма Штатлар тўсқинлик қилмоқда. Икки, учта проблемага тўхталиб ўтаман.

Аввало космос тўғрисида. Совет Иттифоқи қуролланиш пойгаси космик фазога ёйилишига йўл қўймасликка қаратилган шартномага эришиш учун бир неча йилдан буён ҳаракат қилиб келмоқда. Биз шу масалани АҚШ раҳбарлари олдига муттасил қўйиб келмоқдамиз. Космоснинг ҳарбийлаштирилиши қандай даҳшатли оқибатларга олиб келишини равшан тасаввур этаётганлигимиз учун ҳам биз шундай қиляпмиз.

Ҳолбуки, Америка президенти ҳукумат космосда қуролланиш пойгасининг кенг программасини амалга оширишга киришади ҳамда, гўё контроллик қилишнинг мураккабликлари сабабли космик фазони ҳарбийлаштиришнинг олдини олиш тўғрисида Совет Иттифоқи билан шартнома тузиш ниятида эмаслиги ҳақида куни кеча АҚШ конгрессига расмий равишда маълум қилди.

Шартнома тузишни истамаймиз, деб қўпол ва ошкора айтмоқдалар. Аммо соғлом фикрни таҳқирлашгача етиб бориб, шу масала юзасидан шартнома тузишнинг иложи йўқ, деб келишиб олиш мақсадидагина биз билан гаплашишга тайёр эканликларини билдирмоқдалар. Вашингтондагилар умуман сиёсий мулоқотни, музокараларни мана шу тарзда тушунмоқдалар.

Бошқа бир ғоят муҳим масала — химиявий қуролни тақиқлаш тўғрисидаги масалани олиб кўрайлик.

1972 йилдаёқ СССР ва бошқа социалистик мамлакатлар қуролсизланишга доир Женева комитетида химиявий қуролни ишлаб чиқишни, ишлаб чиқариш ва унинг запасларини тўплашни тақиқлаш тўғрисида ва уни йўқ қилиш ҳақида конвенция тузиш ташаббуси билан майдонга чиққан эдилар. Улар худди ўша пайтда шундай конвенциянинг лойиҳасини ҳам тақдим этишган эди.

Кейинчалик биз бу масалага неча марталаб қайтиб, ўз таклифларимизни аниқлаб, муфассаллаштириб бордик. Аммо мана шу бутун йиллар мобайнида АҚШ химиявий қуролни батамом тақиқлаш тўғрисида конвенция тузилишига тўсқинлик қилиб келди. У тўғаноқ солиш билан шуғулланди холос.

Энди Вашингтондагилар ўзларини химиявий қуролни тақиқлашга тарафдор этиб кўрсатишга қарор қилдилар. Мана бир неча ойдирки, Америка раҳбарлари шу хусусда Женевада қандайдир таклифлар киритишни ваъда қилиб келмоқдалар. Аммо ваъдалар ўз йўлига — умуман бу ваъдалар нима билан тугаши ҳали номаълум бўлиб турган бир пайтда президентнинг гапларидан равшанки, АҚШда химиявий қуролни кўпайтириш ва янгилаш программаси жадаллаштирилмоқда. Бундай қурол Америка территориясида ҳам, шунингдек ундан ташқарида ҳам жойлаштирилади.

Яна бир мисол, ер остида ядро портлатишларни чеклаш тўғрисида Совет Иттифоқи билан Америка ўртасида тузилган икки шартнома шу пайтгача амалга киритилмаган. Ана шу шартномалар бундан қарийб ўн йил муқаддам имзоланган бўлиб, биз уларни ратификация қилишни АҚШга кўп марта таклиф этган эдик. Аммо АҚШ шу кунгача ҳам ратификация қилишдан бош тортиб келмоқда.

Бу масалада улар хилма-ҳил найрангларни ишлатмоқдалар. Аввалига гўё ана шу шартномаларни ратификация қилиш ядро қуроллари синовларини ёппасига ва батамом таъқиқлаш тўғрисидаги музокараларга ҳалақит беради, дейишди. Сўнгра эса ана шу музокараларни барбод этиб, контролликнинг қийинчиликларини рўкач қила бошладилар.

Албатта, бунда гап контролликда эмас — имзоланган шартномаларда бу хусусда жуда муфассал ишлаб чиқилган қоидалар бор. Гап бошқа нарсада — Вашингтон ядро қуролини кўпайтиришга ва такомиллаштиришга ҳалақит қиладиган бирон бир чеклашлар билан ўз қўлини боғлаб қўйишни истамаётганлигидадир.

Мен контроллик тўғрисидаги масалани яна шунинг учун ҳам тилга олиб ўтмоқдаманки, Қўшма Штатлар шартномага эришишни истамаганда ҳар гал мана шуни рўкач қила беради. Қурол-яроғларни қисқартириш ва қуролсизланиш тадбирлари тўғрисида шартлашиб олиш истаги ҳақиқатан ҳам мавжуд бўлган тақдирда контроллик қилиш тўсиқ бўлган эмас ва бўлиши ҳам мумкин эмас. Бу аввалги тажрибада ҳам исботланган.

Дарвоқе, АҚШнинг сиёсатини, қолаверса унинг ишларини ҳисобга олганда биз қурол-яроғларни чеклаш ва қуролсизланишнинг конкрет тадбирларига мос бўлган ишончли контролликдан АҚШга қараганда камроқ эмас, балки кўпроқ манфаатдормиз, деса бўлади.

САВОЛ. Ғарбдагилар баъзан гўё Совет Иттифоқи ҳозирги вақтда АҚШ билан шартнома тузишни истамай, у ерда президент сайлови якунларини кутиб турибди, деб фикр юритмоқдалар. Шу хусусда сиз нима дейсиз?

ЖАВОБ. Шуни айтаманки, бундай фикрларни ўртага ташлаётган кимсалар бизнинг сиёсатимизни билишмайди, ёки эҳтимолга яқинроғи — уни жўрттага бузиб кўрсатишмоқда. Бизнинг сиёсатимиз принципиал сиёсат бўлиб, ўткинчи ўзгаришлар унга таъсир қилмайди.

Совет-Америка муносабатлари тарихи мобайнида биз Вашингтондаги турли маъмуриятлар билан иш олиб бордик. Америка раҳбарлари Совет Иттифоқи билан муносабатларга нисбатан реализм, масъулият билан ёндошган ҳолларда ишлар нормал борди, дейиш мумкин. Бу ҳол дунёдаги умумий вазиятга ҳам яхши таъсир ўтказиб келди. Шундай реалистик ёндошув бўлмаган тақдирда бизнинг ўзаро муносабатларимиз ҳам ёмонлашаберди.

Биз бугунги кунда ҳам Қўшма Штатлар билан нормал, барқарор муносабатларнинг, тенглик, баббаравар хавфсизликка ва бир-бирларининг ички ишларига аралашмасликка асосланган муносабатларнинг тарафдоримиз.

АҚШдаги сайлов муносабати билан қандайдир «режаларимиз» борлигига шама қилиб, ҳал этилиши лозим бўлган масалалар юзасидан Совет Иттифоқи билан шартлашиб олишни истамаётганликларини яширишга уринаётганга ўхшайдилар. Бу ҳусусдаги ишларнинг аҳволи қандай эканлиги тўғрисида эса иккала томоннинг позициясини лоақал мен ҳозиргина эслатиб ўтган масалаларни таққослаб, тасаввур ҳосил қилиш мумкин.

САВОЛ. Сизнинг фикрингизча одамлар тинчлик учун доимо беҳавотир яшашлари йўлида нималар қилиш керак?

ЖАВОБ. Аввало, давлатларнинг, айниқса ядро қуролига эга бўлган давлатларнинг сиёсати уруш хавфини бартараф этишга, тинчликни мустаҳкамлашга қаратилиши лозим.

Қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва уни орқага буриб юбориш учун биринчи навбатда куч-ғайрат сарфланиши керак. Музокараларнинг нафи тўғрисида умумий мулоҳазалар юритишдан қурол-яроғларни чеклаш ва қисқартириш, ишончни кучайтириш, ўзаро манфаатли ҳамкорликка эришиш йўлида вужудга келтирилган жиддий ғовларни бартараф этишга ўтиш пайти келди.

Совет Иттифоқининг шу соҳалардаги конкрет масалалар юзасидан олисни кўзловчи бир қанча таклифлари тўғрисида айтиб ўтдим. Умумий куч-ғайрат қаратилишини талаб этувчи бошқа катта-катта масалалар ҳам бор.

Чунончи, ядро қуролига эга бўлган барча давлатлар биринчи бўлиб ядро қуролини ишлатмаслик тўғрисида, шунингдек ядровий аслахахоналарни миқдор ва сифат жиҳатдан кўпайтирмай қўйиш ҳақида мажбурият олиши, шубҳасиз, дунёда яхшилик сари қатъий бурилишга кўмаклашган бўлур эди. Бунинг учун мураккаб музокараларнинг ҳожати йўқ. Бунда сиёсий қатъият кўрсатиш керак. Натижа ҳар жиҳатдан салмоқли бўлиши шубҳасиздир. Энг муҳими, бошқалардан ҳарбий устунликка эришиш йўлидаги уринишлардан воз кечишга тайёрлик равшан намойиш этилса кифоя. Бизнинг мамлакатимиз бундай устунликка интилаётгани йўқ, аммо ўзидан бошқаларнинг шундай устунликка эришишига ҳам йўл қўймайди.

Умуман, ядро қуролига эга бўлган давлатлар ўртасидаги муносабатларда тинчлик мақсадларини кўзловчи муайян нормалар жорий этилиши ниҳоятда муҳимдир. Мен бу ҳақда илгари батафсил гапириб ўтган эдим.

Халқаро муносабатларда ишонч муҳитини вужудга келтириш вазифаси ўткир бўлиб турибди. Бунинг учун барча давлатларнинг масъулиятли ҳамда вазмин сиёсати, шунингдек мазкур йўналишда тегишли амалий тадбирлар кўрилиши талаб этилади. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар кенг кўламдаги сиёсий ва халқаро ҳуқуқий тадбирларнинг ҳарбий-техникавий тадбирлар билан қўшиб олиб борилишини ёқлаб чиқмоқдалар. Шундай қилинган тақдирда Стокгольм конференциясининг муваффақиятини таъминлаш, унинг якунларини Европа хавфсизлиги ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга қўшилган катта ҳиссага айлантириш имконини берган бўлур эди.

Жаҳоннинг турли районларида мавжуд кескинлик ва ҳарбий можаролар манбаларини тугатиш ҳамда шундай янги манбалар вужудга келишининг олдини олиш учун жуда зўр куч-ғайрат сарфланиши лозим.

Бошқача сўзлар билан айтганда, тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга конкрет ишлар билан ёрдам бериш учун кўпгина имкониятлар бор.

Совет Иттифоқи шу мақсадларни амалга оширишда барча давлатлар билан ҳамкорлик қилишга тайёрдир.

Чигит экиш кундалиги

40 СОАТ ИЧИДА

Областимиз хўжаликларидан чигит экиб бўлинганлиги ҳақида бирин-кетин хушхабарлар олинмоқда. Бу иш Ғалаба район хўжаликларида айниқса уюшқоқлик билан олиб борилмоқда.

«Заря коммунизма» ва «Победа» колхозлари районда биринчи бўлиб чигит экиш топшириғини бажардилар. Ҳар икки хўжалик механизаторлари экишни қисқа муддатларда тугаллаш учун бор имкониятларни ишга солдилар. Бу икки колхоз пахтакорлари юбилей йилида 45 центнердан ҳосил кўтаришга аҳд қилишган.

Кеча куннинг охиригача районнинг яна беш хўжалиги Ленин номли, Димитров номли, Свердлов номли, Энгельс номли ва «Москва» колхозлари чигит экишни тугалладилар. Мазкур хўжаликларда илғор Тошкент технологияси асосида чигит экиш қисқа муддатларда сифатли ўтказилиши таъминланди.

Умуман, Ғалаба райони бўйича СССР Олий Советининг депутати машҳур пахтакор — «Победа» колхозининг бригада бошлиғи Владимир Дюгай чигит экиб бўлинганлиги ҳақида биринчи бўлиб рапорт берган эди. Унинг бригадасида бу ишга бор-йўғи 40 соат сарфланди. Бригадир барака уруғи қадаб бўлингач, Ватанимиз пойтахти Москвага — СССР Олий Советининг сессиясига жўнаб кетди.

Районда, шунингдек, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Турди Қосимова бошлиқ, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор Амина Айвазова бошлиқ бригада ва бўлимлар ҳам чигит экишни 40 соатда якунладилар.

9 апрелгача район бўйича 13 минг 500 гектар ерга чигит экиб бўлинди. Пахтакорлар чигитни табиий намга ундириб олиш учун ҳамма чораларини кўрмоқдалар.

ЖАДАЛ БОРМОҚДА

ЯНГИЙЎЛ районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Коммунизм» колхози деҳқонлари кўкламги дала ишларини тобора авж олдирмоқдалар. Ҳозиргача ариқ-зовурлар тартибга келтирилди, пайкаллар четидаги жойларни шудгорлаб, гектарларнинг тўла бўлиши таъминланди.

Майдонларни чигит экишга ҳозирлаш — кам ҳосилли ерларга маҳаллий ўғит чиқариш, текислаш ва намини бостириш ишлари ҳам вақтида амалга оширилди. Сифатли ремонтдан чиқариб қўйилган техникалар далаларда юқори унум билан ишлатилмоқда.

Бу борада хўжаликнинг Пўлат Далабаев бошлиқ юқори ҳосилли бригадаси коллективи амалга ошираётган ишлар диққатга сазовордир. Ўтган йили ҳосилдорликни 40,4 центнерга етказиб, социалистик мусобақада ғолиб чиққан бу коллектив аъзолари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейи нишонланадиган йилда ютуқларини янада мустаҳкамлашга ҳамда гектаридан 45 центнердан ҳосил олишга қатъий қарор қилишган. Айни вақтда 230 гектарлик экин майдонида чигит экиш ишларини ниҳоясига етказиш учун қизғин кураш бормоқда. Аҳмад Қозоқбоев, Норхўжа Исахўжаев, Нурмат Асхўжаев, Қодир Пўлатов каби колхозчиларнинг хизматлари катта бўлди.

В. БОБОХОНОВ.

● Чиноз районидаги Карл Маркс номли колхоз пахтакорлари чигит экишни энг яхши агротехник муддатларда ўтказиш учун кун сайин суръатга суръат қўшмоқдалар. Ўзаро мусобақада 50 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил олишга аҳд қилган Тошболта Бобоқулов бошчилик қилаётган бригада коллективи пешқадамлик қилмоқда.

Суратларда: бригада далаларида чигит экиш пайти: бригадир Т. Бобоқулов (чапда) сеялкачи Р. Расулов ва механизатор Б. Мансуровлар билан.

В. Портнов фотолари.

21 АПРЕЛЬ — КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК КУНИ

ЮҚОРИ СУРЪАТ БИЛАН

«Главташкентстрой»га қарашли 153-трестнинг 3-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари москваликлар ташаббусига қўшилиб, В. И. Ленин туғилган куннинг 114 йиллигига бағишлаб 21 апрель куни ўтказиладиган Коммунистик шанбаликда актив қатнашишга қарор қилдилар.

Айни кунларда бошқарма участкаларида бинокорлик материалларидан тежаб тергаб фойдаланишга ҳаракат қилиняпти. Чунки кўплаб бригадалар шанбаликда тежалган материаллар ҳисобига меҳнат қилишга сўз беришди. «Қизил шанбалик»да бошқарманинг 335 қурувчиси турли объектларда бунёдкорлик ишларини амалга оширадилар. Ҳар бир бригада шу куни энг юқори суръатга эришиши таъминланади. Бу эса смена охиригача 6,3 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларининг бажарилишига олиб келади.

(Ўз мухбиримиздан).

БЕШ ЙИЛЛИК ФОНДИГА 5 МИНГ СЎМ

Чирчиқдаги «Узбекхиммаш» заводининг илғор ишчиларидан — шаҳар партия комитетининг аъзоси, токарь Т. Лавкина, қозончилар бригадасининг бошлиғи Меҳнат Қизил Байроқ орденли В. Бутишев, коммунистик меҳнат зарбдори, электр пайвандчи С. Рудин 21 апрель куни энг юқори меҳнат унумдорлигига эришамиз, деб аҳд қилдилар ва бутун коллективни ана шу шиор остида ишлашга чақирдилар.

Қуюв цехи аҳли шанбаликда 40 тоннага яқин чўян ва пўлат эритишга, ускуналарни ремонт қилишга ҳамда бир қисм маҳсулотни тежалган хом ашё ҳисобига чиқаришга сўз берди.

Бутун коллектив эса шанбаликда 180 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга азму-қарор қилган. Бу эса кунлик нормадагидан анча кўпдир. Машинасозлар шунингдек беш йиллик фондига 5 минг сўм ўтказишмоқчи.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганлиги, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш соҳасидаги хизматлари учун ва туғилган кунига 60 йил тўлиши муносабати билан Тошкент область Чиноз районидаги «Олмазор» совхоз-заводининг директори ўртоқ Ҳамид **Исмонов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия, хўжалик органларида кўп йил самарали ишлаганлиги ва ижтимоий ҳаётда актив иштирок этганлиги учун Тошкент область Калинин район қишлоқ хўжалик маҳсулотлари харид қилиш ва сифатини белгилаш давлат бош инспектори ўртоқ Эргаш **Халилов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

Техникани аввайлийлик, умрини узайтирайлик

ИХЛОС

Кечагина тракторчилик гувоҳномаси билан ўзи туғилиб ўсган «Ленинобод» колхозига қайтиб келган Ҳасан Гусейновга ЧТЗ маркали тракторни топширишганда эсанкираб қолди. Трактор ниҳоятда катта, бошқариш ноқулай эди.

— Мени синаб кўрмоқчисизларми ёки..., — Ҳасан ҳайратини яшира олмай даврадагиларга қаради.

— Ростдан, шу трактор сенга ўғлим. — Раис бир зум сукут сақлагач қўшиб қўйди. — Уни эплашингга ишонамиз. Лекин айтиб қўяй, сендан олдингилар оғирлик қилди, деб ташлаб кетишган эди.

— Раҳмат, — Ҳасан бошқа бир оғиз ҳам гапирмади. Қандайдир ишончсизлик билан трактор томон қадам ташлади.

Эртаси куни у тракторни далага олиб чиққанда отаси Маҳмуд ака ва онаси Маҳтабар хола ич-ичидан севинишар, фарзандлари орзуси унга бахт келтиришини қалбдан ҳис этиб туриди.

— Баракалла, ўғлим, омадингни берсин.

Ўшандан буён 37 йилдан кўпроқ вақт ўтди. Ҳасан Гусейнов ҳамон тракторчилик қилиб келмоқда. Дарвоқе, яна бир воқеани эслаб ўтиш жоиз. Бир куни раис унга «Ҳасанжон, энди сени бошқа ишга қўймоқчимиз», деб қолди. Кутилмаган таклифдан механизатор чуқур ўйга толди. Эндигина 20 баҳорни қаршилаган озғингина йигитни колхоз механиклигига таклиф қилишса-я. Тракторчиларга бошчилик қила олармикан?

— Нега ўйланиб қолдинг, ўғлим. — Раис бетоқатланди.

— Йўқ, раис бобо, ўйланганим йўқ, шунчаки...

— Демак, сенга ишондик-а... — Раис сўзини мухтасар қилди.

Ўша кезларда колхозда ғўза қатор ораларига ишлов берадиган, ер ҳайдайдиган техникалар етишмасди. Шу боисдан ҳар бир трактор, механизмдан унумли фойдаланиш зарур эди. Ҳасан бор маҳоратини ишга солди. 1953 йилнинг эрта баҳорига келиб ишлар юришиб кетди. Техникалардан фойдаланиш қатъий тартибга келтирилиши натижасида пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш кескин кўпая борди. Аста-секин маҳаллий механизатор кадрлар ҳам етишиб чиқа бошлади. Уларнинг сафига Турдибой Ҳайдаралиев, Ойхўжа Саидаҳмедов, Карим Мамедов, Ашнрали Ясинов каби ўнлаб ёшлар келиб қўшилишди. Ҳасан уларга касб сирларини муттасил ўргатиб борди.

Бугунги кунда 54 баҳорни қаршилаган Ҳасан ака ўз ҳаётидан беҳад мамнун. Унинг кўксини Октябрь революцияси, Меҳнат Қизил Байроқ, Ҳурмат белгиси орденлари, Бутуниттифоқ қишлоқ Хўжалик Ютуқлари кўргазмасининг олтин медали безаб турибди.

— Бу ютуқларнинг сири унинг касбига ихлос қўйиб меҳнат қилишида, — дейди колхоз бош инженери Алисултон Гасанов, — Ҳасан ака беш йилдан буён ўзига бириктирилган «Олтой» тракторини капитал ремонтсиз ишлатиб келмоқда.

Ҳалол меҳнат ҳамиша кишига бахт келтиради деганларича бор экан. Ҳасан Гусейнов бахтиёр оила бошлиғи эканлигидан фахрланади. Умр йўлдоши Гулсанам билан олти нафар фарзандни вояга етказишди. Улғайгач улар ҳам ўз йўлларини топиб олишяпти. Бош фарзандлари Сайфулла шифокор, кейингилари Сайёд ва Саодатлар эса ўз бахтларини далада деб билишади. Меҳрибон, Эътибор ва Бахтлилар эса ҳали ёш, мактабда таҳсил кўришяпти.

Шу кунларда Ҳасан Гусейнов колхоз меҳнаткашларига дала ишларини тез ва соз муддатларда ўтказишларида фаол ёрдам бермоқда.

П. ЭРГАШЕВ.
Оққўрғон райони.

Булар ташаббус бошлаган эдилар

ДЕПУТАТЛАРНИНГ СЎЗИ ВА ИШИ

«Халқ ташаббусини, иш жойдаги меҳнатга омилкорлик билан — ижодий ёндошишдан тортиб, давлатни, жамиятни идора қилишда қатнашишгача жуда кенг маънодаги ташаббусни ўз вақтида пайқай билиш ва қўллаб-қувватлай олиш — тараққиётимизнинг энг буюк, айтиш мумкинки, битмас-туганмас манбаидир».

К. У. ЧЕРНЕНКО.

КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь Пленумининг меҳнат унумдорлигини пландан ташқари 1 процент ошириш, маҳсулот таннархини қўшимча 0,5 процент арзонлаштиришга эришиш тўғрисидаги даъвати ҳамма ерда бажонидил маъқуллаб, кутиб олинганлиги янги-янги ташаббусларнинг юзага келаётганида яққол намоён бўлмоқда. Бу ватанпарварлик ҳаракатини бошлаб бераётганлар сафида халқнинг ишончли вакиллари — қишлоқ, посёлка, район, шаҳар ва область Советларининг депутатлари ҳам бор.

Область Советининг депутатлари — Калинин районидаги Калинин номли колхознинг сабзавотчилик бригадаси бошлиғи Ўктам Сиддиқов, Ангрен тикувчилик фабрикасининг бичиқчиси Галина Патрушева, «Чирчиксельмаш» заводининг комсомол-ёшлар бригадаси бошлиғи Ғафуржон Закрияевлар ўзлари меҳнат қилаётган коллектив аъзолари орасида биринчи бўлиб партиянинг қўшимча топшириғини ортиғи билан бажаришга қарор қилдилар. Область ижроия комитети уларнинг бу ватанпарварлик ташаббусларини кўриб чиқиб, маъқуллади ва махсус қарор қабул қилди.

Шундан бери орадан уч ойдан кўпроқ вақт ўтди. Яқинда редакция ташаббускорлар билан боғланиб, юбилей йилининг биринчи кварталини қандай якунлаганликлари тўғрисида ахборот беришларини илтимос қилди. Ташаббускорлар шахсий мажбуриятларини муваффақиятли бажараётганликлари ҳақида қуйидаги хабарларни йўлладилар.

Ўктам СИДДИҚОВ, Калинин районидаги Калинин номли колхознинг сабзавотчилик бригадаси бошлиғи

БРИГАДАМИЗ аъзолари КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми қарорларига жавобан бу йил меҳнат унумдорлигини пландан ташқари 1,6 процент ошириш, маҳсулот таннархини қўшимча 0,8 процент арзонлаштириш мажбуриятини олганлар. Ана шунда пландаги 512 тонна ўрнига 800 тонна сабзавот маҳсулотлари етиштириш имкониятига эга бўламиз.

Социалистик мажбуриятимизда бу йил картошка ҳосилдорлигини 300 центнерга, сабзавот экинлари ҳосилдорлигини эса 400 центнерга етказиш шартлари аниқ белгилаб қўйилган. Бир йилнинг ўзида бундай юксалишга эришиш осон эмас, албатта. Аммо биз мажбурият қабул қилишдан аввал барча имкониятларимизни ҳисобга олганмиз. Бу соҳадаги бош резервимиз — ўзимиз қўллаётган бригада пудрати усулини янада такомиллаштиришдир.

Бу йил баҳорнинг кечикканлиги, ёғин-сочиннинг кўпайиб кетганлигига қарамай, кўкламги дала ишларини уюшқоқлик билан бошлаб, эртаки сабзавот турларини барвақт экиб олдик. Беш гектар майдондаги эртаки карам озиқлантирилиб, дастлабки ишлов берилди. 8 гектар ердаги эртаки картошка текис униб чиқиши билан биринчи культивацияни бошлаймиз. Сифатли тайёрлаб қўйилган 5 гектар майдонга бугун-эрта помидор экишга киришамиз.

Ғафуржон ЗАКРИЯЕВ, «Чирчиксельмаш» заводининг комсомол-ёшлар бригадаси бошлиғи

КОЛЛЕКТИВИМИЗ комсомол-ёшлардан тузилган. Мен ҳам 1973 йили ўрта мактабни тугатиб, шу заводга ишга келганман. Бироқ, ёшларимиз касб маҳорати жиҳатидан ҳам, ишнинг сифати жиҳатидан ҳам кўп йиллик тажрибага эга бўлган ишчилардан қолишмайдилар.

Комсомол-ёшларнинг етакчиси сифатидаги масъулиятимни, доимо шахсий намуна кўрсатиб ишлашим зарурлигини яхши тушунаман. Ўн биринчи беш йилликнинг бошида бир группа ишлаб чиқариш илғорларининг «Ўн бешлар ташаббуси» номи билан кенг ёйилган ватанпарварлик ҳаракатига қўшилган эдим. Бу зиммамга янги масъулиятлар юклади. Мен меҳнат унумдорлигини янада оширишнинг резервлари ва имкониятлари мавжуд эканлигини аниқладим. Бу оширилган мажбурият қабул қилишимга асос бўлди. Чирчиқ шаҳрининг 50 йиллик юбилейи нишонланадиган кун — 1984 йил май ойигача шахсий беш йиллик планимни бажаришни қатъий мақсад қилиб қўйганман.

Жонажон шаҳримнинг тантанали тўйи тобора яқинлашиб келаётган шу юбилей арафаси кунларида мамнуният билан айта оламанки, беш йиллик планимни 2,5 йилда адо этиб, ваъдамни бажардим. Ҳозир 1986 йилнинг июнь ойи ҳисобига меҳнат қилмоқдаман.

Галина ПАТРУШЕВА, Ангрен тикувчилик фабрикаси бичиқчиси

АМАЛДА бажарилмаган ташаббуснинг қуруқ ваъдадан фарқи қолмайди. Шунинг учун ҳар қандай ташаббус аниқ имкониятларга асосланган бўлиши керак. Мен шахсий беш йиллик топшириғимни уч йилда бажаришга сўз берганимда ана шуларни ўйладим. Натижа чакки бўлмади. Социалистик мажбуриятимни муваффақиятли бажардим.

Шу ўринда бир нарсани алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман. Вақтдан ўзиб ишлаш яхши, албатта. Бироқ, сифат масаласини ҳам унутиб қўймаслик керак. Чунки, истеъмолчилар бизнинг меҳнатимизга, аввало, қўлимиздан чиққан маҳсулотнинг сифатига қараб баҳо берадилар. Масалага шу жиҳатдан ёндошадиган бўлсак, мен тайёрлаётган маҳсулот сифатига техник контроль бўлими ёки фабрикамиз маъмурияти томонидан бирор марта жиддий эътироз билдирилмаганлиги билан фахрланишга ҳақлиман.

Юбилей йилининг дастлабки кунлариданоқ иш вақтидан унумли фойдаланиб, суръатни оширишга эришдим. Масалан, январь ойи планини 160 процент бажарган бўлсам, февраль ойининг ўзида икки ойлик планни уддаладим. Йилнинг дастлабки уч ойи ҳисоб-китоб қилинганда эса квартал топшириғини 180 процент қилиб бажарганлигим маълум бўлди. Шу юксак суръатни пасайтирмаслик асосий мақсадимдир.

РЕДАКЦИЯДАН: халқнинг ишончли вакиллари бўлган бу уч нафар ишлаб чиқариш илғори фақат шахсий намуна кўрсатибгина қолмай, депутатлик бурчларини оқлаб, ўнлаб ҳамкасбларини ҳам беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажаришга даъват этмоқдалар. Уларнинг издошлари тобора кўпайиб бормоқда.

Калинин районидаги Куйбишев номли колхознинг Маҳамад Азизтоев ва Баҳром Турсуновлар бошлиқ бригадалари коллективлари ҳам Ўктам Сиддиқов етакчилигидаги бригада ташаббусига биринчилар қаторида қўшилдилар. Ҳозир улар ишни бригада усулида ташкил этиб, эртаки сабзавотларни сифатли экиш ва парвариш қилишни обн-тобида олиб бормоқдалар. Свердлов номли совхознинг Шораҳим Шомақсудов бошлиқ боғдорчилик бригадаси аъзолари ҳам коллектив пудратини тўла жорий этиш ва уни янада такомиллаштириш учун курашаптилар.

«Чирчиксельмаш» заводида Ғ. Закрияев ташаббусига қўшилган ишчилар 65 кишидан ошди. Улардан 43 киши юксак мажбуриятини муддатидан илгари бажариб, ўн иккинчи беш йиллик учун шахсий ҳисоб очишди.

Ғ. Закрияев фақат ишлаб чиқаришда намуна кўрсатибгина қолмай, область Советининг депутати сифатида ҳам бир қатор жамоатчилик ишларини бажаряпти. У завод партия комитетининг аъзоси, цех Қизил бурчаги Советининг раиси ва кўнгилли халқ дружиначисидир.

Галина Патрушеванинг ташаббуси Ангрен тикувчилик фабрикаси ишчилари томонидан қизғин қўллаб-қувватланмоқда. Ўн биринчи беш йиллик планини муддатидан илгари бажариш ҳаракати кенгайиб боряпти. Жумладан, Нина Дёмина, Светлана Каплаух, Вера Соловьёва, Эмене Куртасанлар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги шарафига 1984 йил планини етти ойда бажариш ташаббуси билан чиқдилар. Йилнинг ўтган ойлари якунлари бу ваъданинг сўзсиз бажарилишини яққол кўрсатиб турибди.

Масалан, Вера Соловьёва биринчи квартал планини 214 процент, Нина Дёмина эса 205 процент қилиб бажарди. Светлана Каплаух билан Эмене Куртасанлар ҳам дастлабки уч ойлик планларини 150 процентдан ошириб адо этдилар.

Ўн саккизинчи чақириқ халқ депутатлари область Советининг яқинда бўлиб ўтган IX сессиясида область депутатларидан 350 кишининг меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини арзонлаштириш ташаббуси билан чиққанлиги, бу ватанпарварлик ҳаракатларига қўшилганлар сони ҳозир 200 минг кишидан ошганлиги мамнуният билан таъкидлаб ўтилди. Бундан буён ҳам издошлар сафининг кенгайиб боравериши, уларнинг зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини сўзсиз бажаришларига шубҳа йўқ.

Олмалиқ шаҳридаги 126-ҳунар-техника билим юртида ҳар йили кўплаб малакали ишчилар тайёрланмоқда. Ўқув даргоҳи ўзининг таянч базаси ҳисобланган Олмалиқ кон-металлургия комбинати билан мустаҳкам алоқа ўрнатган. Корхона мутахассислари тез-тез талабалар ҳузурида бўлиб, уларга севган касбларини эгаллашда ёрдамлашмоқдалар. Суратда: комбинат слесари С. Ойнақулов (ўнгдан иккинчи) ўқувчилар билан амалий машғулотлар ўтказмоқда.

Р. Шамсуддинов фотоси. (ЎзТАГ).

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

СЕКРЕТАРЛАР СЕМИНАРИ

Калинин район партия комитетининг мажлислар залида бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Унда оласть партия комитети сиёсий маориф уйи мудирининг ўринбосари С. Саидов КПСС Марказий Комитетининг июнь ва декабрь (1983 йил) ҳамда февраль (1984 йил) Пленумлари қарорлари асосида сиёсий ўқув ва иқтисодий таълим самарадорлигини ошириш соҳасидаги вазифалар ҳақида доклад қилди.

ПРОПАГАНДИСТЛАР УЧУН

Орджоникидзе районида партия сиёсий маорифи ва иқтисодий таълим шохобчалари пропагандистларининг семинари бўлиб ўтди. Семинарда район партия комитетининг секретари М. К. Жалилова «1984 йилги план ва социалистик мажбуриятларнинг ошириб бажарилишида пропагандистларнинг роли» деган темада доклад қилди.

Сўнг район сиёсий маориф кабинетининг мудири А. И. Ефименко пропагандистларни машғулотларда партия қарорлари ва ҳужжатларни ўрганишдаги янги тажрибалар билан таништирди, айрим коллективларда сиёсий ўқув машғулотларининг боришини таҳлил қилди.

ШИЙПОНДА КЕНГАШ

Ўрта Чирчиқ район партия комитети дала шийпонлари мавсумга қандай ҳозирланганлигини текшириб, бу борадаги камчиликларни аниқлаш ва тезда тугатиш чораларини кўриш учун махсус комиссия тузган эди. Комиссия аъзолари шийпонларни жиҳозлаш, оммавий-сиёсий тадбирлар иш планларини тузиш каби масалаларда дала шийпони мудирларига яқиндан ёрдам беришмоқда.

Яқинда Ленин номли колхоз 7-бригадасининг дала шийпонида бўлиб ўтган кенгаш шу долзарб вазифаларга бағишланди. Унга хўжаликларнинг бошланғич партия ташкилотлари секретарлари, колхоз раисларининг маданий-маиший ишлар бўйича ўринбосарлари, хўжаликлар касаба союз комитетларининг раислари таклиф этилди.

Кенгашда район партия комитетининг секретари Т. Бекметова, район партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудири Ю. Оймирзаев, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитети раиси А. Ҳайдаровлар дала шийпонларида ишни ҳозирги кун талаблари асосида ташкил этиш, меҳнаткашларга маданий-маиший, савдо ва медицина хизмати кўрсатишни яхшилашдаги вазифалар ҳақида батафсил гапирдилар.

ЯНА ИККИ ПРОЦЕНТ ОШАДИ

КЕЙИНГИ йилларда бу корхона номи Бекобод шаҳар Ҳурмат тахтасидан тушмай келаяпти. «Металлист» заводи меҳнат аҳли шаҳар саноат корхоналари, шунингдек область ва республика бўйича турдош корхоналар коллективлари билан бўлган мусобақада муваффақиятли қатнашмоқда. Кўпинча мукофотли ўринларни эгаллаяпти. Ўтган йили, айниқса, корхона катта муваффақиятларга эришди. Давлат планлари барча техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича шараф билан бажарилди. Бир йил давомида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 37,5 процент ортди.

Илғор коллективнинг меҳнатдаги муваффақиятлари муносиб тақдирланди. Корхонага 1983 йил социалистик мусобақасида яхши кўрсаткичларга эришганлиги учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети, Ўзсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи берилди.

Ҳақиқатан ҳам корхона ишчилари ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида самарали меҳнат қилдилар. Йил бошидан давлат планини муддатидан илгари бажариш, зиммага олинган социалистик мажбуриятларнинг шараф билан уддасидан чиқиш учун, социалистик мусобақа ва коммунистик меҳнат учун кураш кенг авж олдирилди. Ҳар бир цех, участка, смена коллективи, аксарият кўпчилик ишчилар юксак меҳнат марраларини белгилаб ишладилар. Мусобақанинг оммавийлиги ва ошкоралиги, унинг янги-янги формаларини жорий этиш, ишлаб чиқариш илғорларини моддий ва маънавий рағбатлантиришнинг муттасил такомиллаштирилиши ютуқлар салмоғининг ортишига ёрдам берди.

Барча ишлаб чиқариш участкаларида меҳнат интизомига қаттиқ риоя қилинди. Интизомни бузувчиларга нисбатан кескин чоралар кўрилди. Улар мукофотлардан маҳрум этилдилар, кўпчилик ўртасида, ўртоқлик судларида изза қилиндилар. Шундай тадбирлар интизомнинг мустаҳкамланишига ёрдам берди. Ҳаммага маълумки, интизом ва тартиб бор жойда муваффақият ҳам бўлади. Шу туфайли ҳам моддий-техника таъминоти яхшиланди, ишчи-хизматчиларнинг ўз меҳнати натижасидан моддий манфаатдорлиги ошди, ишлаб чиқаришнинг самарадорлиги орта борди.

РЕСПУБЛИКА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИ ҒОЛИБЛАРИ

Корхона цехларида иш жараёнларини такомиллаштириш, меҳнат шароитларини яхшилаш ва енгиллаштириш бўйича ҳам кўпгина чоралар кўрилди. Прогрессив технология, замонавий асбоб-ускуналар, илғор иш усуллари жорий қилинди. Қатор ватанпарварлик ташаббуслари кенг ёйилди. Кадрлар қўнимсизлиги анча камайди.

Шу тадбирлар туфайли ўтган хўжалик йилида савдо шохобчаларига 3 миллион 242 минг сўмлик 210 мингтадан ортиқ турли хил кроватлар етказиб берилди. Йиллик план барвақт бажарилди. Қўшимча 142 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Бу билан социалистик мажбурият салкам уч баравар ортиғи билан бажарилди.

Корхона коллективи меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва таннархини арзонлаштиришда ҳам дуруст ютуқларни қўлга киритди. Айниқса, тежамкорлик соҳасида катта муваффақиятларга эришди. Барча ишлаб чиқариш бўлинмаларида материаллар ва хом ашёни тежаб-тергаб сарфлаш юзасидан қаттиқ тартиб ўрнатилганлиги ўзининг ижобий самарасини берди. Йил давомида 71 минг киловатт-соат электр энергияси, шартли 11 минг куб метр газ тежалди. Металл прокатини бичишнинг прогрессив усулларини қўлланиш, ишлаб чиқариш чиқиндиларидан кенг фойдаланишни йўлга қўйиш туфайли 47,5 тонна металл тежаб қолинди. Иқтисод қилинган бу материалларнинг салмоғи катта эканлигини тасаввур этиш учун шуни айтиш кифояки, корхонамиз тежаб қолинган шу газ ва электр энергияси ҳисобига 23 кун давомида ишлаши мумкин. Иқтисод қилинган металл эса заводнинг асосий цехи — тайёрлаш ва йиғув цехида 15 кундан ортиқроқ ишлаш учун етади.

Коллектив эришаётган бундай меҳнат ютуқларида ишлаб чиқариш илғорларининг салмоқли ҳиссалари бор. Айниқса, рамалар тайёрлаш ва йиғиш цехининг Аъзам Омонтурдиев бошчилигидаги бригада аъзолари топшириқни бажаришда кўпчиликка намуна бўлмоқдалар. Улар графикдагидан анча ўзиб ишламоқдалар. Ҳозирги вақтда йилнинг июнь ойи ҳисобига маҳсулот беришяпти. Кунлик топшириқларини эса 115 процентдан бажарилишини таъминламоқдалар. Корхонанинг Т. Андақулова, Р. Ҳамидов, Н. Мустафоева, П. Новиков, М. Қаюмова, Р. Эргашева ва бошқа ўнлаб пешқадам ишчилари ҳам смена нормаларини 120 процент ва ундан ошириб адо этишяпти.

Завод ишчилари юксак мукофотдан руҳланиб, ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йилида ҳам юксак меҳнат марраларини эгаллаш учун қизғин кураш бошлаб юбордилар. Улар йил бошида зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини қайта кўриб чиқдилар ва янада юксакроқ натижаларга эришишга бел боғладилар.

Йил давомида қўшимча 70 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш, меҳнат унумдорлигини пландагидан икки процент ошириш, маҳсулот таннархини қўшимча 0,6 процент камайтириш, ўнларча минг сўмлик материаллар ва хом ашёни тежаб қолишга аҳд қилдилар. Шу кунларда эл-юрт олдида берилган ана шу ваъдаларнинг тўла устидан чиқиш учун ғайрат ва шижоат билан ишламоқдалар. Натижада йилнинг биринчи квартал плани барча асосий кўрсаткичлар бўйича ошириб адо этилди. Бу коллективнинг келгуси меҳнат муваффақиятларидан далолат беради.

М. МИРҲАМИДОВ.

ЯНГИ ТЕХНИКА — ҚИШЛОҚҚА

БИРЛАШМАМИЗДА қишлоқ хўжалигида кенг фойдаланиладиган сеялкалар кўрак чувиш машиналари, гербицидларни ерга солувчи мосламалар ишлаб чиқарилади. У пахтачилик учун мўлжалланган шундай механизмлар ишлаб чиқарувчи мамлакатимизнинг ягона корхонаси ҳисобланади. Шунинг учун ҳам бундай агрегатларни тайёрлашни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш, пухта-пишиқлигини ошириш мақсадида тинмай изланиш олиб бораяпмиз. Бунга ёрдам берадиган барча омиллар ва резервлардан кенгроқ фойдаланишга ҳаракат қилинмоқда. Корхона реконструкция қилиняпти, замонавий фан ва техника ютуқлари асосида яратилган асбоб-ускуналар тобора кенг жорий этилмоқда, технология жараёнларини такомиллаштириш, уларнинг механизация ва автоматизация даражасини оширишга қаратилган чоралар кўрилмоқда.

Бу ўз самарасини бермоқда. Шу туфайли ҳам ўтган йили қишлоқ хўжалиги механизмларининг барча турларини ишлаб чиқаришни кўпайтиришда катта силжишга эришилди. Жумладан, 370 та сеялка, 69 та кўрак чувиш машинаси ва 194 та гербицидларни ерга солувчи мосламалар қўшимча тайёрланди.

Айни кунларда бирлашмамиз меҳнат аҳли КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь ва 1984 йил февраль Пленумлари қарорларини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшиш учун кўтаринкилик билан ишламоқда. Меҳнат унумдорлигини пландагидан ташқари 1 процент ошириш, маҳсулот таннархини қўшимча 0,5 процент камайтириш юзасидан бошланган Бутуниттифоқ ватанпарварлик ҳаракатида фаол қатнашмоқда. Ҳисобларга қараганда меҳнат унумдорлигини пландагидан ташқари 1 процент ошириш, қўшимча 324 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш имконини берар экан. Коллективимиз бу йил маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмининг 10 процент, меҳнат унумдорлигининг эса ўтган йилги даражадан 6,2 процент ўсишини таъминлаш учун курашмоқда.

Бирлашмада янги сеялка ишлаб чиқаришнинг ўзлаштирилиши қувончли воқеа бўлди. СХУ-4 маркали янги универсал чигит экиш сеялкаси бу йил кўплаб тайёрланади. Унинг дастлабки намуналари ўтган йили чигит экиш кампанияси вақтида деҳқонларга етказиб берилган эди. Барча машиналар синовдан яхши ўтди. Бу агрегат шу вақтгача пахтачилик хўжаликларида ишлатиб келинаётган СТХ-4Б ва СЧХ-4А сеялкаларига нисбатан кўпгина афзалликларга эга. Ундан бошқа қишлоқ хўжалик экинларини экишда ҳам фойдаланиш мумкин. Қатор ораларини 60 сантиметрдан 100 сантиметргача ўзгартириш мумкин.

ЎРОҚ ВА БОЛҒА ҲАМКОРЛИГИ

Ҳаммага маълумки, ҳозирги вақтда ишлатилаётган сеялкаларда чигитнинг экилишини сеялкачи назорат қилиб боради. Демак, бунинг учун бир киши банд бўлади. Агар республикамиз бўйича оладиган бўлсак, бу рақам 47 минг кишини ташкил этади. Чунки, ҳозирги вақтда қишлоқ хўжалигида шунча миқдордаги сеялкалар ишлатилмоқда. Янги машинанинг қўлланилиши бундай ишчи кучига ҳожат қолдирмайди. Тракторчи кабинасига ўрнатилган «КЕДР-1» системаси уруғнинг нормал тушиши, оралиғи ва бошқа шу каби операцияларни назорат қилиб боради.

Янги сеялканинг яна бир қулайлиги шундан иборатки, унинг битта резинали ғилдираги бор. Илгариги шундай машиналарда иккитадан оғир металл ғилдирак бўлур эди. Бу янгилик ҳам сеялка вазнини анча енгиллаштириш имконини беради. Айни вақтда унинг уруғ солинадиган идиши ҳажми ҳам бироз кенгайтирилган. Бу экиш жараёнининг тўхтатмасдан анча узоқ давом этишини таъминлайди. Демак, тракторнинг идишларга чигит тўлдириш учун тўхташини анча камайтиради, иш вақтидан унумлироқ фойдаланиш имкони туғилади.

Бу йил ишчиларимиз қишлоқ хўжалигига ана шундай универсал сеялкалардан 6150 дона етказиб беришга аҳд қилишган. Улар ваъдаларига вафо қилиш учун ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишни муттасил такомиллаштириб бормоқдалар. Мавжуд асбоб-ускуналар, иш вақтидан самарали фойдаланишга интилмоқдалар. Илғор иш усуллари ва ватанпарварлик ташаббусларини кенг қўлланишяпти. Меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада пудрати асосида ишлаётган коллективлар сони тобора кўпайиб бормоқда.

Коллективимиз ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йили социалистик мажбуриятларини шараф билан уддалаш, қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларига мўлжалланган барча машина-механизмларни белгиланган ҳажмда ишлаб чиқарилишини таъминлаш учун ўзаро мусобақани янада авж олдирадилар. Шу туфайли ҳам йилнинг дастлабки ойлари дуруст якунланди. Маҳсулот реализацияси бўйича топшириқлар зиёдаси билан бажарилди. Коллективимиз иш маромини бундан буён ҳам бўшаштирмасдан меҳнат қилаверади.

Н. БОБОЖОНОВ, «Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси ходими.

● Тошкентдаги «Промсвязь» тажриба заводининг Борис Иштокин бошчилигидаги йиғувчи-слесарлар бригадаси 1985 йил ҳисобига маҳсулот топшира бошлади. Бригада етакчиси шахсий топшириқларни доимо зиёдаси билан бажариб кўпчиликка намуна бўлмоқда.

Суратда: Б. Иштокин иш устида.

Т. КАРИМОВ фотоси.

КУТУБХОНАЧИЛАР КОНКУРСИ

Чирчиқда областимиз шаҳарлари кутубхоначиларининг касб конкурси ўтказилди. Унда Бекобод шаҳридаги марказий кутубхона комплектлаш бўлимининг катта кутубхоначиси Светлана Трофимова биринчи, Чирчиқ шаҳар марказий кутубхонасининг кутубхоначиси Лилия Шумахер иккинчи, Оҳангарондаги болалар кутубхонасининг катта кутубхоначиси Галина Тропинина учинчи ўринни эгалладилар.

Энди улар областимиз районларининг «Энг яхши кутубхоначиси» деб топилган ҳамкасблари билан республика конкурсига йўлланма олиш учун маҳорат синовидан ўтадилар.

Г. АФАНАСЬЕВ.

1987 ЙИЛ ҲИСОБИГА

КОММУНИСТИК районидаги 121-автокорхонада бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш, умуман ўн биринчи беш йиллик планларини барвақт уддалаш юзасидан бошланган мусобақа кун сайин авж олмоқда. Бу ватанпарварлик ҳаракатига янги-янги шофёрлар, ремонтчилар қўшилишмоқда. Уларнинг кўпчилиги шахсий мажбуриятларини шараф билан уддалашмоқда.

Шундай илғорлар орасида ҳайдовчи Роҳат Акимов ҳам бор. У 16 йилдан бери шофёрлик касбини улуғлаб келмоқда. Меҳнатда, хулқ-атворда, юриш-туришда касбдошларига намуна бўлаётган моҳир шофёр социалистик мусобақада доим пешқадам. Нормани 200 процентга етказиб адо этади. Куни кеча унинг меҳнат календарида 1987 йилнинг март ойи бошланганлиги қайд қилинди.

Донгдор шофёр фарзандларида ҳам ўз касбига меҳр уйғотди. Унинг ўғиллари Равил ва Рашидлар оталари изидан бориб, шофёрлик қилмоқдалар.

— Корхонамизда Роҳат Акимовдан ўрнак олиб унумли ишлаётган кўпгина шофёрлар бор, — дейди партия ташкилотининг секретари Искандар Милушов, — Маъмур Холназаров, Ўктам Эргашев, Зуҳриддин Эрназаров ва бошқалар шулар жумласидандир. Улар ҳам ўн биринчи беш йиллик топшириғини муддатидан илгари бажариш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Юк ташиш топшириқларини доим 150 процент ва ундан ҳам ошириб адо этишяпти.

З. ТОЖИБОЕВ.

«АГИТАТОР»НИНГ НАВБАТДАГИ СОНИ

КПСС Марказий Комитети «Агитатор» журналининг навбатдаги сони босмадан чиқди. Журналнинг бу сони ўртоқ К. У. Черненконинг агросаноат комплекси проблемаларига бағишланган Бутуниттифоқ иқтисодий кенгашида сўзлаган нутқи ҳамда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари М. С. Горбачевнинг шу кенгашда қилган доклади баёни билан бошланади.

«Озиқ-овқат программаси амалда» рубрикаси остидаги «Суҳбатлар учун» бўлимида «Янгилик сари йўл очабориб», «Далаларнинг маҳсулотлари юксак сифатли бўлсин» сарлавҳали мақолалар ва бошқа мақолалар эълон қилинган.

Умумсиёсий мавзулардаги материаллар орасида ғалаба байрамига бағишланган «Ғалабанинг ҳал қилувчи манбаи» ва «Курортлар — меҳнаткашларга» мақолалари бор.

«Ленин йўлига садоқат», «Жасоратнинг улуғворлиги» (Германия гитлерчилар фашизмидан озод қилинган кунга) «Битта ядровий бўйинтуруқда» мақолалари халқаро проблемаларга бағишланган.

Бу сонда кўргазмали агитация тўғрисидаги материаллар, ахборот ва бошқа мақолалар берилган. (ТАСС).

ПАРВАРИШДА ГАП КЎП

БУ ЙИЛ баҳор анча кечикди. Кетма-кет ёғингарчилик бўлгани сабабли кўкламги экиш ишлари 10—15 кунга сурилиб кетди. Шунга қарамай, тадбиркор деҳқонлар бор имкониятларини ишга солиб, кечикиш оқибатларини тугатишга ҳаракат қилмоқдалар. Бу жиҳатдан Тошкент районидаги Ленин номли колхознинг коммунист Раззоқ Қаюмов бошчилик қилаётган бригадаси коллективи бажараётган ишлар ҳам диққатга сазовордир. Ғанимат дамлардан унумли фойдаланиб, эртаки сабзавот экинларини сифатли ундириб олган деҳқонлар дастлабки ишлов беришни авж олдириб юбордилар.

— Биз ҳар йили 34,5 гектар ерда деҳқончилик қиламиз, — деб ҳикоя қилади бригада бошлиғи Р. Қаюмов. — Жумладан 8 гектар ерда картошка, 26,5 гектарда турли хил сабзавотлар етиштирамиз. Ҳалол меҳнат эвазига ўтган йили шаҳарликлар дастурхонига 166 тонна сара ноз-неъматлар тортиқ этдик. Бу — пландагидан 40 тонна кўп демакдир. Даромад ҳам меҳнатга яраша бўлди. Масалан, картошкадан олинган соф фойда 4 минг сўмни ташкил этди.

Бригада аҳли сабзавот маҳсулотлари тайёрлашда ҳам ана шундай қувончли ютуқларни қўлга киритди. Сабзи, карам ва бошқа экинлардан пландаги 576 тонна ўрнига 769 тонна ҳосил йиғиштириб олдилар.

Ютуқларни янада мустаҳкамлашга аҳд қилган коллектив аъзолари ҳозиргача 4,5 гектар майдондаги пиёзни бир марта тўлиқ ўтоқдан чиқардилар. Ҳадемай, сабзи ўтоғи ҳам ниҳоясига етказилади. 7 гектар ерда етиштирилаётган эртаки карам ҳосили эса май ойининг ўрталарида истеъмолчиларга жўнатила бошлайди.

Бригадада ҳосилдан бўшаган майдонларни пешма-пеш ҳайдаб ўрнига бошқа экин ўстириш бўйича ҳам катта тажриба тўпланган: июль ойига қадар карам ҳосили тўлиқ йиғиштириб олиниб, ўрнига кечки сабзи уруғи сепилади ва ҳар гектаридан йил охиригача 12 тоннадан маҳсулот олинади. Шунингдек, картошкадан жами 750 тонна, помидордан 245 тонна ҳосил олиниши кўзда тутилмоқда.

Сабзавоткорлар сифатли тайёрланган ерларга помидор кўчатлари ўтказишни ҳам бошлаб юбордилар.

А. ТИЛОВОВ.

АБДУЛЛА ҚОДИРИЙ ТАВАЛЛУДИНИНГ 90 ЙИЛЛИГИ

ҲАМИША ХАЛҚ ҚАЛБИДА

«...АБДУЛЛА Қодирийнинг прозаси биринчи навбатда ғоятда ҳаётийлиги билан ажралиб туради. Қодирийнинг тилидан у халқнинг бой ва ажойиб тилини ғоятда яхши билганлиги яққол сезилади. Унинг романлари ана шундай гўзал тил билан ёзилган. У туғма эпик ёзувчи, кенг қўламдаги мастер, юксак маънодаги реалист санъаткор эди».

Бу сўзлар адиб Ойбек қаламига мансуб. Дарҳақиқат, ўзбек-совет адабиётининг асосчиларидан бири бўлган Абдулла Қодирий ўзининг «Ўтган кунлар», «Меҳробдан чаён» романлари, «Обид кетмон» қиссаси ва бошқа кўпгина кичик насрий асарлари билан китобхонлар меҳру муҳаббатига сазовор бўлган ноёб истеъдод эгаси ҳисобланади. Бу асарлар вужудга келганига кўп йиллар бўлганига қарамай, реалист санъаткорнинг ўткир қалами туфайли яратилган Отабек ва Кумуш, Анвар ва Раъно образлари ўзларининг гўзал фазилатлари, қувонч ва изтироблари билан китобхонлар юрагига бир умр ҳамроҳ қаҳрамонларга айланиб кетган.

«Ўтган кунлар» ўзбек-совет прозасининг тўнғич реалистик романидир. У А. Қодирийнинг илк йирик насрий асари бўлишига қарамай, чинакам маҳорат билан ёзилган. Асарда XIX аср биринчи ярмида юз берган воқеалар қаламга олиниб, Қўқон хонлигининг ҳукмронлиги даврида савдо ишлари билан Тошкентдан Марғилонга борган ёш йигит Отабекнинг бошдан кечирганлари, унинг гўзал Кумушни севиб қолиши, бу икки ошифта юракларнинг оташин муҳаббати, ҳаётнинг бешафқат тўлқинларига дуч келган чоғларидаги қувонч ва изтироблари, юксак инсоний фазилатлари қаламга олинади.

Абдулла Қодирийнинг «Меҳробдан чаён» романи ҳам тарихий мавзуда бўлиб, у «Ўтган кунлар»нинг мантиқий давомидек туюлса-да, аммо бу роман мавзуга ёндашиш ва воқеалар ривожланиши жиҳатидан аввалгисидан анча фарқ қилади. «Меҳробдан чаён»да ёзувчи воқеаларни бутун мураккаблиги, китобхонда тўла тасаввур ҳосил қилиш учун барча тафсилотлар билан тасвирлайди. Бундан ташқари, адиб бу романида бош қаҳрамонлар танлаш, уларнинг характерлари эволюциясига ҳам катта эътибор берганлигининг гувоҳи бўламиз. Зеро, А. Қодирийнинг ўзи ҳам «Раънонинг жасорати, хонга қарши исёни, ҳатто маъюс қолган Анварни йўлга солиши ўз замонаси учунгина эмас, бизнинг ҳозирги асримиз учун ҳам лойиқи таҳсин ва ёшлик қизларимизга ибрат», деб таъкидлаган эди. Агар романнинг 1926—1928 йилларда ёзилганлигига аҳамият берсак, ёзувчи мазкур асарида тарихий воқеа-ҳодисаларни бадиий ифодалаб беришни ўз олдига мақсад қилиш билан бир қаторда, роман қаҳрамонларига ўз даври кишиларининг интилишлари, уларнинг орзу ва мақсадларини ҳам сингдиришга ҳаракат қилганлигини кўрамиз.

Абдулла Қодирий бу икки романи билангина эмас, балки қишлоқни коллективлаштириш мавзусига бағишланган «Обид кетмон» номли қиссаси, қатор ҳикоя, ҳажвия, пьесалари билан ҳам ўзбек совет адабиётининг 20- ва 30-йиллардаги тараққиётига салмоқли ҳисса қўшган ижодкордир. Атоқли сўз санъаткорининг бадиий асарга материал тўплаш ва уни саралаш, тарихий роман яратишда воқеалар аниқлигига эътибор бериши ва бадиий тўқимадан меъёрида фойдаланишдаги маҳорати ўзбек совет адабиётининг кейинги авлоди намояндалари учун ҳам катта мактаб бўлганлиги бежиз эмас. А. Қодирий ижодининг бошқа фазилатлари хусусида ҳам узоқ гапириш мумкин.

Истеъдодли ёзувчининг ҳаёти ва ижодини ўрганиш борасида кейинги йилларда кўпгина ишлар амалга оширилди ва оширилмоқда. Хусусан, «Ўтган кунлар» ва «Меҳробдан чаён» романлари оммавий нусхаларда қайтадан чоп этилиб, кенг китобхонларга туҳфа қилинди. Адибнинг кичик насрий асарлари ҳам алоҳида нашр этилди. Бундан ташқари, бир қатор таниқли адабиётшунос олимлар ўзларининг А. Қодирий адабий меросини ўрганиш ва тадқиқ этишга бағишланган турли характердаги тадқиқотларини юзага чиқардилар. Адибнинг ўғли, таниқли қаламкаш ва шифокор Ҳабибулла Қодирийнинг «Отам ҳақида» номли хотиралари тўлдирилган ҳолда, қайтадан нашр этилди. Китобхонлар бу қизиқарли асар орқали А. Қодирий ҳаёти ва ижоди, баъзи асарларининг ёзилиш тарихига оид қизиқарли кузатишларнинг гувоҳи бўлдилар. Бундан ташқари, ўзбек кино санъати ижодкорларининг «Ўтган кунлар» ва «Меҳрибон чаён» романлари асосида яратган бадиий фильмларини томошабинлар катта қизиқиш билан қарши олишди. Экран усталари халқимиз учун қадрдон бўлиб қолган ҳар икки роман қаҳрамонларининг жонли қиёфаларини акс эттиришга муваффақ бўлдилар. Ўйлаймизки, А. Қодирий асарлари бундан кейин ҳам кўп санъаткорлар учун илҳом манбаи бўлиб хизмат қилади.

«Мен Шарқ озодлиги ва унинг мазлум пролетариатининг саодати фақат ленинизм орқасида вужудга чиқишига ишонган бир кишиман», деган эди А. Қодирий. Ўзининг Ленин ишига содиқ бўлишига интилиши билан фахрланган адиб таваллудининг 90 йиллиги Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг қутлуғ тўйи йилига тўғри келганлигида ўзига хос рамзий маъно бор. Зеро, ўзбек тарихий романи устаси бўлган сўз санъаткори ўз асарларида халқимизнинг оғир ўтмиши ва совет ҳукумати даврида эркин меҳнат нашидасини сураётганлигини тараннум этиши билан бирга, янги жамият қуришга халақит бераётган кимсаларни аёвсиз кулги остига олди. Адиб ўзининг умрбоқий асарлари билан кишиларда ҳаётни севишга, эзгу мақсад йўлида матонат билан кураш олиб боришга илҳомлантирди.

Абдулла Қодирий таваллудининг 90 йиллиги китобхонларга улуғ сўз санъаткори асарларига қайта-қайта мурожаат этишга, адиб истеъдоди яратган маънавий оламдан чексиз баҳраманд бўлишга ундайди.

Р. ҒАНИЕВ.

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

ЭГИЗ ҚЎЗИЛАЯПТИ

СОВХОЗИМИЗ меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорларини изчил амалга ошира бориб, катта муваффақиятларга эришмоқдалар. Айниқса, қўйчиликни ривожлантириш соҳасида жадал юксалишга эришганлигимиз кишини қувонтиради. Чорвадорлар учун масъулиятли синов даври бўлган қишловга пухта тайёргарлик кўрганлигимиз, отарларга етарли миқдорда ем-ҳашак жамғарганлигимиз туфайли хўжалигимизга қарашли барча қўй-қўзилар қишловдан соғлом чиқди.

Хўжалигимиз чўпонлари сўнгги йилларда эрта қўзилатиш усулини кенг қўллаб, яхши натижаларга эришмоқдалар. Эрта туғилган қўзи хўжаликка ҳар томонлама фойда келтиради. Биринчидан, ўт-ўланлар ўсгунча у анча тетиклашиб қолади. Иккинчидан, кеч кузга бориб бу қўзилар 40—45 килограмм тош босади. Илғор тажрибани бу йилги мавсумда ҳам кенг қўллаб, биз районда биринчи бўлиб қўзи олиш йиллик планини бажардик.

Ҳозиргача 1580 бош ўрнига 2000 дан ортиқ қўзи олишга муваффақ бўлдик. Совлиқларимизнинг кўпчилиги эгиз қўзиламоқда. Риза Муждабоев, Адҳам Аҳмадхонов сингари ўртоқлар бошчилик қилаётган отарларда ҳар юз бош совлиқдан 120—130 тадан насл олинди. Туғилган қўзиларнинг ва совлиқларнинг соғлом ўсишини таъминлашда ветеринария техникимиз Рамзиддин Сирожиддиновнинг ҳиссаси катта бўляпти.

Менинг ўзим ҳам қарамоғимдаги совлиқларнинг ҳар юз бошидан 130 тадан қўзи олдим. Ҳали қўзилатиш давом этяпти. Айни кунларда чўпонларимиз тадбиркорлик билан иш юритиб, совлиқларни сифатли озуқа билан озиқлантиришга, қўзиларни иссиқ ва қуруқ жойда сақлашга ҳаракат қилмоқдалар. Шунинг учун ҳам улар дуркун ўсишмоқда.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллик юбилейи нишонланадиган йилда совхозимиз бўйича ҳар юз бош совлиқдан 124 тадан қўзи олишга аҳд қилдик. Бунинг учун бизда барча имкониятлар бор.

Т. ХОЛМАТОВ,
Паркент районидаги Энгельс номли совхоз чўпони.

СУВ КЕЛТИРГАН АЗИЗ

БЎЗСУВ каналининг ўнг соҳилидаги поёнсиз адирларда Оржоникидзе районининг қатор хўжаликлари — «Октябрь», «Маданият», «Коммунист» колхозлари, «Красний водопад» таянч тажриба базаси, шунингдек Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозлари жойлашган. Узоқ йиллардан бери деҳқончилик касбини ардоқлаб келаётган миришкорлар билан суҳбатлашиб қолгудек бўлсангиз, бу ернинг унумдорлиги, олинаётган ҳосилнинг салмоғи ҳақида фахрланиб гапиришади.

— Тағин ҳам сувга камчилмиз, — дейишади улар. — Агар ариқларимиздан муттасил тўлиб сув оқиб турса борми, ҳосил чўғини кўрардингиз!

Тошкент ГРЭСида фойдаланилган сувни яна ана шу хўжаликларга қайтариш ҳақидаги фикр шу тариқа пайдо бўлди. Бу кўпчиликка маъқул тушди.

Бугун каналнинг шундоққина ГРЭС яқинидаги эски ўзанида ҳаёт қайнамоқда. Бир пайтлар кўлмак сув тўпланиб ётган ташландиқ жой қудратли машиналарнинг, трактор ва бульдозерларнинг овозидан гавжумлашиб кетган. Бош пудратчи «Ташоблмелиоводстрой» трестининг 5-механизациялашган кўчма колоннаси қурувчиларининг, уларга ёрдам бераётган корхона ва ташкилот ишчиларининг қўли-қўлига тегмайди.

Эски ўзанда йирик насос станцияси бунёд этиляпти. Ҳозирча мутахассислар учта 22-НДС маркали қувватли насосни ишга туширишга шайламоқдалар. Бу агрегатларнинг ҳар бири секундига бир куб метр сувни тортиб беради. Орадан кўп ўтмай бу сув Тошкент ГРЭСи ва «Красний водопад» оралиғидаги 7,4 километрлик масофага диаметри 1420 миллиметр бўлган қувурлар бўйлаб оқа бошлайди. Ҳозир мазкур трассанинг 14 участкасида қувурларни ётқизиш ишлари ниҳояланмоқда. Бу мураккаб жараёнга 10 та пайвандлаш агрегати, 8 та экскаватор, 10 та бульдозер, 5 та автокран, 4 та труба ётқизадиган механизм ва бошқа кўпгина техника воситалари сафарбар қилинган.

Насос станцияларидан фойдаланиш бошқармасининг 4-монтаж участкаси ишчилари станциядаги учинчи насосни ишга тушириш арафасидадир. Қувурларнинг бош қисми аллақачоноқ Бўзсув каналига тушириб қўйилган. Абдужаббор Раҳимов, Акбар Турсунбоев, Худойберган Суюнбоев, Василий Илюхин каби созловчиларнинг ғайрат-шижоатидан барча мамнун. Улар иккита агрегатни муддатидан илгари ишга шай қилиб қўйдилар.

РЕПОРТАЖ

— Ҳозиргача 2 та насос сув тортиб беради. Учинчиси эса резервда бўлади, — дейди насос станциясининг бошлиғи Рисмат Норбеков. — Кейинроқ эса яна 4 та насосни монтаж қилиб, ишга туширамиз. Бу эса деҳқонларни ҳозир ишга нисбатан икки баравар кўп сув билан таъминлаш имконини беради.

Ҳар куни иш вақти тугагандан сўнг қурувчилар, монтажчилар ва созловчилар бажарилган ишларни сарҳисоб қиладилар. Эртанги кун режаларини белгилайдилар. Биз ана шундай йиғилишдан сўнг район ижроия комитети раисининг ўринбосари К. Одиловни суҳбатга жалб қилдик:

— Бу ишнинг бошланиши, — дейди у, — мазкур йўналиш бўйлаб диаметрлари 1200 ва 1080 миллиметрдан бўлган яна 2 та қувур ётқизишни мўлжалламоқдамиз. Биринчи тармоқни ишга туширишимиз билан иккинчи ва учинчи навбат қурилишларини жадал суръатлар билан бошлаб юборамиз.

Насос станцияси қурилиши бошлангандан буён орадан ўтган салкам бир йил вақт ичида каттагина тажриба тўпланди. Аксарият жараёнлар ҳашар усулида амалга оширилмоқда. Бош пудратчи билан «Узводремстройэксплуатация» трестининг Тошкент ихтисослаштирилган кўчма механизациялашган колоннаси, «Средазнефтегазстрой» трестининг 6-қурилиш участкаси, Республика яйлов-мелиоратив бирлашмасининг Тошкент механизациялашган кўчма колоннаси, «Узсельэлектрострой» трестининг 5-механизациялашган колоннаси ишчи-хизматчилари ёнма-ён туриб баракали меҳнат қилмоқдалар. Шунингдек, райондаги қатор ташкилот вакилларини ҳам бу ерда учратиш мумкин. «ТашГРЭСстрой» бошқармаси, район суғориш тармоқлари бошқармаси, «Узремстрой» трестининг 45-ремонт-қурилиш бошқармаси, «Узсельхозтехника» бирлашмасининг Оржоникидзе район механизациялашган кўчма колоннаси ва бошқалар шулар жумласидандир. Кўпчиликнинг самарали меҳнати мана энди яққол кўзга ташланиб қолди. Қувурлар ётқизилган тўрт километрга яқин масофа қайта текисланиб, экин майдонига айлантирилди.

Қурилишдаги қайси бир коллектив аъзолари билан суҳбатлашманг, хайрли бир фикрнинг гувоҳи бўласиз. У ҳам бўлса азамат деҳқонларимизни кўпроқ сув билан таъминлашдан иборатдир. Ҳар бир қурувчи, созловчи ва монтажчи ҳозирги ғанимат кунлар деҳқон учун ҳафтага тенглигини яхши билади. Улар етказиб берадиган сувнинг ҳар томчисини деҳқонлар интиқлик билан кутаётганликларини тўлиқ тушунадилар. Бўлажак боғ-роғларга, серҳосил далаларга замин ҳозирлаётганликлари билан фахрланадилар. Халқимизда сув келтирган азиз, деган ажойиб нақл бор. Бу нақлга тўла амал қилган азамат бунёдкорлар қисқа муддат ичида далаларга об-ҳаёт таратиш иштиёқи билан фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Р. ШЕРАЛИЕВ.

АНЪАНАВИЙ КОНКУРС ҒОЛИБЛАРИ

ПАРДОЗЛОВЧИ Йўлдош Тойметов ва слесарь М. Худалашев томонидан берилган таклиф Шароф Рашидов номидаги Тошкент тўқимачилик комбинатининг ёш рационализаторлари ўртасида ўтказилган анъанавий конкурсида энг яхши деб топилди. Бу икки ишлаб чиқариш новатори ҳамкорликда ЛАО-120 маркали пардозлаш линиясининг ўзи тахлагич мосламасига ўзгартириш киритдилар. Улар таклифини жорий этиш бу ускуналарнинг унумдорлигини кўтаришга олиб келди. Чунки янгиликни қўлланиш билан мосламаларнинг бекор туриб қолиши анча камайди. Натижада ҳар йили 6,5 минг сўмликдан кўпроқ иқтисодий самара олиш имкони туғилди.

Комбинат ёш рационализаторлари ва ихтирочиларининг навбатдаги бу конкурскўригига ҳаммаси бўлиб 30 дан ортиқ таклиф тушди. Уларнинг аксарият кўпчилиги ишлаб чиқаришга жорий қилиш учун танлаб олинди. Новаторларнинг шу таклифлари эвазига ҳар йили корхона коллективи 35 минг сўмликдан кўпроқ иқтисодий самара олади.

Ҳ. АСҚАРОВ,
комбинат пардозлаш фабрикаси ишчиси.

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

Чехословакия селекционерлари социализм мамлакатларидаги ҳамкасблари билан экинларнинг янги навларини яратиш устида муваффақиятли иш олиб бормоқдалар. Улар совуққа ҳамда қурғоқчиликка ҳам чидамли, механизмлар ёрдамида йиғиштириб олишга қулай бўлган серҳосил экинлар навларини яратяптилар. Шу кунларда Оломоуцдаги «Осева» бирлашмаси коллективи деҳқонларга юқори сифатли уруғлик жўнатмоқда. Суратда: бирлашма лаборантлари Квета Стейскалова ва Мария Якешова уруғликларнинг униб чиқиш қобилиятларини текшириб кўрмоқдалар.

ЧТК—ТАСС фотоси.

КПССНИНГ ТАЖРИБАСИГА ТАЯНИБ

АДДИС-АБЕБА. (ТАСС). Совет Иттифоқи пролетар интернационализми принципларига амал қилиб, социалистик жамият негизларини қуришда Эфиопия революциясига ҳар томонлама мадад бермоқда, деб ёзади Эфиопия меҳнаткашлари партияси ташкилот комиссияси (ЭМПТК) Марказий Комитетининг органи «Серто адер» газетаси. Дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномага мустаҳкам асосланган икки томонлама муносабатлар, деб таъкидланади мақолада, иқтисодий, социал ва сиёсий соҳаларда муваффақиятли ривожланмоқда.

Эфиопияда меҳнаткашларнинг илмий социализм принципларига асосланган авангард партиясини ташкил этиш жараёни ниҳоясига етаётган ҳозирги пайтда, деб уқтиради газета, КПСС билан ЭМПТК, иккала мамлакат жамоат ташкилотлари ўртасида тинмай ривожланиб бораётган алоқалар алоҳида аҳамият касб этмоқда. КПССнинг бой тажрибаси, социализм қуриш ишида совет халқи партия раҳбарлигида қўлга киритган улуғвор муваффақиятлар, деб таъкидлайди «Серто адер» газетаси, Эфиопия меҳнаткашлари учун илҳомбахш намуна бўлиб хизмат қилади.

ВАШИНГТОННИНГ ХАТАРЛИ РЕЖАЛАРИ ТАНҚИД ҚИЛИНДИ

САН-ФРАНЦИСКО. Қўшма Штатларнинг таниқли илм-фан арбоблари Вашингтон маъмуриятининг космик фазони ҳарбийлаштириш режалари хатарли эканлигини уқтириб ўтдилар. Улар телевизион кўрсатувда сўзга чиқиб, АҚШ илмий жамоатчилигини Рейган маъмуриятининг ракетага қарши кенг кўламли мудофаа системасини авж олдириб юбориш ниятига қатъиян қарши чиқишга даъват этдилар.

Американинг таниқли астрономи К. Саган, истеъфодаги адмирал Н. Гэйлер, физик олим Р. Гарвин космик қурол системаларини ишлаб чиқиш ва яратиш Қўшма Штатлар қурол-яроғлар устидан контроллик тўғрисидаги Америка-Совет шартномаларининг ҳаммасини, шунингдек ялпи қирғин қуролини космик фазода жойлаштиришни тақиқловчи БМТ резолюцияларини бузганлигини билдиради, деб таъкидладилар.

ЛИВАНДАГИ ВОҚЕАЛАР

БАЙРУТ. Шаҳарни ғарбий ва шарқий секторларга ажратиб турувчи чизиқ бўйлаб 7 апрель бутун кун бўйи Байрутда шиддатли отишмалар давом этди. Матбуот хабарларига кўра тўқнашувлар натижасида 30 дан кўпроқ киши ўлдирилган ва ярадор қилинган.

Исроил агрессорлари Бекаа водийсида бронетанк техникаси ва бошқа техникани тўплашни давом эттирмоқдалар. Улар кейинги кунларда Ливанда тинчликни сақловчи араб мамлакатлариаро кучлар составидаги Сурия қўшинларининг позицияларини бир неча марта тўпга тутдилар. Мамлакат жануби бошқа районлардан амалда батамом ажратиб қўйилган. Ҳамма йўллар тўсилган, телефон ва телеграф алоқаси узилган. Исроил солдатлари шаҳарлар ва аҳоли пунктларида изғиб юриб, ялпи тинтув ўтказмоқдалар ва одамларни кўплаб қамоққа олмоқдалар. Кейинги уч кун ичидагина алоҳида қатъий режимли Ансор қамоқ лагерига икки юздан кўпроқ киши ташланди.

Маҳаллий сиёсий доираларда Исроил авиациясининг Бхамдун шаҳрига қилган ваҳшиёна ҳужумини Тель-Авивнинг яна бир кенг кўламдаги агрессив ҳуружга тайёргарлиги деб баҳоламоқдалар. Ана шу ҳужум кўпдан-кўп вайронгарчиликлар ва қурбонларга сабаб бўлди.

Пойтахтда миллий ярашга бағишланган конференцияда тузилган олий ҳарбий сиёсий комитет ўз ишини давом эттирмоқда.

(ТАСС, 9 апрель).

АФҒОН ХАЛҚИГА МАКТУБ

● ҚОБУЛ. АДР миллий ватан фронти АҚШ бошчилигидаги халқаро империализмнинг Яқин Шарқдаги, Форс кўрфази зонасидаги ва дунёнинг бошқа районидаги агрессив ҳаракатларини қатъиян қоралайди. Миллий ватан фронти марказий кенгашининг бу ерда бўлиб ўтган 4-пленуми қатнашчилари афғон халқига йўллаган мактубда шундай дейилган. АДРдаги мана шу энг оммавий жамоат ташкилоти марказий кенгашининг аъзолари бир овоздан маъқуллаган ҳужжатда Совет Иттифоқи ва социалистик мамлакатларнинг халқаро тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашга, ядро урушининг олдини олишга қаратилган изчил позицияси қатъий қўллаб-қувватланди.

Пленум ишида миллий ватан фронти раҳбар органларининг, вилоят ва маҳаллий кенгашларининг аъзолари, миллий ватан фронтига кирган жамоат ташкилотларининг вакиллари иштирок этдилар.

ИЗЧИЛ ВА ПРИНЦИПИАЛ ПОЗИЦИЯДА

● ДАМАШҚ. Сурия араб халқларига душман империализм ва сионизм кучларининг режалари ҳамда фитналарига қарши ҳаракат қилиш ишида бундан буён ҳам изчил ва принципиал позицияга амал қилаберади, деди араб социалистик уйғониш партияси Бош секретарининг ўринбосари А. Ал-Ахмар Яман социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси А. Абдул Қодир билан учрашувда.

САНА агентлигининг хабар қилишича, А. Ал-Ахмар Сурия Совет Иттифоқи ҳамда бошқа социалистик мамлакатлар билан, Ливан ватанпарварлари, региондаги барча тараққийпарвар кучлар билан дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини мустаҳкамлаш ниятидадир, деб таъкидлаган. У Сурия фаластинлик араб халқининг қонуний ҳуқуқларини, шу жумладан унинг ўз мустақил давлатини барпо этиш ҳуқуқини қатъий равишда қўллаб-қувватламоқда, деди.

НИКАРАГУА ИЧКИ ИШЛАР МИНИСТРИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

● МАНАГУА. Қўшма Штатларнинг Никарагуага қарши агрессияси кун сайин тобора сурбетлашиб, ошкора тус олмоқда, деди сандиночилар миллий озодлик фронти миллий раҳбарлик органининг аъзоси, республика ички ишлар министри Томас Борхе «Патриа либере» журнали мухбири билан суҳбатда.

Министр кейинги вақтларда Рейган маъмурияти ўзининг жиноий ҳуружларини ғоят кучайтириб юборганлигини, шу ҳуружлардан кузатилган мақсад сандиночилар халқ революциясини тугатишдан иборат эканлигини таъкидлади. АҚШ, жумладан, Никарагуа портларини миналаштириш тўғрисида буйруқ бериб, ғоят хатарли авантюрани бошлади. Бунинг натижасида бир қанча чет эл савдо кемалари, шу жумладан Совет Иттифоқининг «Луганск» танкери шикастланди. МРБ Гондурасдан Никарагуа территориясига бандитларча ҳужум қилаётган контрреволюционерларнинг террорчилик ишларини пул билан таъминламоқда. АҚШ бу йил Гондурасда ўтказишни мўлжаллаётган кенг кўламдаги «Биг пайн-3» ҳарбий машқлари ҳам Никарагуа халқига қарши империалистик агрессиянинг таркибий қисмидир.

(ТАСС).

ЛИВАНДА РЕЙГАННИНГ ШАРМАНДАЛИГИ

● НЬЮ-ЙОРК. Рейган маъмуриятининг Ливандаги сиёсати тўла-тўкис барбод бўлди. «Нью-Йорк таймс» газетасининг таниқли обзорчиси Т. Уикер шундай хулосага келди.

Ливандаги шармандалик, деб таъкидлайди у, бутун Яқин Шарқ регионида Вашингтонга жуда катта сиёсий зарар етказди. Бундан ташқари, Ливанда АҚШ солдатларидан 264 киши ҳалок бўлди, 137 киши жароҳатланди. Бу ерда АҚШ қарийб 60 миллион долларни шамолга совирди. Мана шуларнинг ҳаммаси учун масъулият тўла-тўкис президент Рейганнинг зиммасига тушади, чунки Ливанда унинг сиёсати таназзулга учради. Факт фактлигича қолаверади: Яқин Шарқда денгиз пиёда қўшинларининг вазифаси ҳам сиёсий нуқтаи назардан, ҳам ҳарбий нуқтаи назардан мутлақо асоссиз бўлишига қарамай, бу қўшинларни мазкур районга айни Рейган юборган эди.

(ТАСС).

МУЗОКАРАЛАР БАРБОД БЎЛДИ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). АҚШ президентининг савдо музокараларидаги махсус вакили Брок ва Япония деҳқончилик, ўрмончилик ва балиқчилик министри Ямамура қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан савдо қилиш масалалари юзасидан олиб борган Америка-Япония музокаралари тамомила барбод бўлди. Музокараларнинг сўнгги босқичи тугагандан кейин Брокнинг ёрдамчиси «томонлар барча масалалар юзасидан ўз позицияларининг турлича эканлиги тўғрисидагина бир хил фикрга келдилар, холос», деб айтди.

Маҳаллий кузатувчиларнинг фикрича, Рейган маъмуриятининг Токиодан бир томонлама ён босишга эришишга сурбетларча уринишлари музокараларнинг боши берк кўчага кириб қолишига сабаб бўлди. Бундай ён босишга эришиш «кун чиқиш мамлакати»да Американинг иқтисодий экспансиясини анча енгиллаштирган ва айни вақтда япониялик фермерларга жуда катта зарар етказган бўлур эди.

Ўзбекистон ССР халқ артисти Ғанижон Тошматов 70 ёшда

СОЗАНДА, БАСТАКОР, МУРАББИЙ

Ҳар бир қўшиқнинг тингловчилар қалбига етиб боришида бастакорнинг роли муҳим аҳамиятга эга. Чунки яхши шеърга басталанган жозибали куй бамисоли унга қанот бағишлайди, оқибатда бу қўшиқдан миллион-миллион кишилар ором оладилар. Ғанижон Тошматов ўзининг серзавқ куй ва қўшиқлари билан халқ меҳру муҳаббатини қозониб келаётган бастакорлардан. Ғанижон ака фақат бастакоргина эмас, моҳир созанда ва мураббий-санъаткор сифатида ҳам ўзбек музика ва қўшиқчилик санъати ривожига салмоқли ҳисса қўшиб келмоқда.

Ғанижон Тошматов 1913 йилда Андижон область Асака (ҳозирги Ленинск шаҳри)нинг Қизилоёқ қишлоғида таваллуд топди. Унинг отаси Тошмат Шоматов оддий колхозчи бўлиб, бўш вақтлари турли йиғин ва давраларда қўлига дутор олиб, ашула айтарди. Ғанижон ака дутор чертишни дастлаб отасидан, сўнгра акалари Каримшер, Абдулла ва Муҳаммадалилардан, ғижжак чалишни эса Собир Сиддиқовдан ўрганди.

— Оддий кетмончи бўлиб ишлаб юрган кезларимда районда колхозчиларнинг ҳаваскорлар труппаси ташкил этилиб, унга мени ҳам таклиф қилишди, — дейди Ғ. Тошматов ўша йилларни хотирлаб. — Сўнг группага Андижон музикали драма ва комедия театрининг бадиий раҳбари Тўхтасин Жалилов келиб, иқтидорли ёшларни ўзи ишлаётган даргоҳга таклиф этди...

Ғанижон ака 1932 йили бу театрда ғижжакчи-созанда бўлиб ишлади. 1933—1939 йилларда эса у Фарғона театрида музика раҳбари сифатида ижодий фаолият кўрсатди. Шу орада улкан халқ қурилишлари — Шимолий, Жанубий Фарғона каналлари ва Косонсой сув омбори қурилиши бошланиб кетди. Санъаткор театр коллективи сафида бу улкан бунёдкорлик ишларида фаол иштирок этиб, меҳнаткашларни зафарларга руҳлантирди.

1939 йилнинг охирларида Тўхтасин Жалилов Тошкентга келгач, Муқимий номли ўзбек давлат музикали драма ва комедия театрига бадиий раҳбар қилиб тайинланади. Ўша пайтда театрнинг қалдирғоч асари — «Тоҳир ва Зуҳра» музикали драмаси саҳналаштирилаётган эди. Бундан аввал бу асар Фарғона театрида қўйилиб, унга Ғ. Тошматов музика раҳбари бўлганлиги учун у кишини Т. Жалилов Муқимий номли театрга таклиф қилади. Хуллас, устоз ва шогирднинг ижодий ҳамкорлиги шундан кейин республикамиз пойтахтида давом этади. Ғанижон ака устозидан куй бастлаш сирларини пухта ўрганди.

Улуғ Ватан уруши санъаткорларнинг улкан режаларини ўзгартириб юборди. Ғ. Тошматов уруш йиллари концерт бригадасига раҳбарлик қилиб, Фарҳод ГЭСи, Тошкент каналлари қурувчиларига маданий хизмат кўрсатиш билан бир қаторда, Тошкентдаги ҳарбий госпиталларда ҳам қатор концертлар намойиш этди.

Урушдан кейин республика радиоси қошида атоқли санъаткор Юнус Ражабий раҳбарлигида ансамбль ташкил қилинди. Ғанижон ака бу ижодий коллективда созанда, сўнгра ўзбек халқ чолғу асбоблари оркестрида созанда — концертмейстер сифатида фаолият кўрсатди. Кейинчалик у Ўзбекистон ССР телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети ҳузурида уйғур ансамблини ташкил этишда фаол қатнашди ва унга кўп йиллар раҳбарлик қилди.

Ғ. Тошматовнинг ташкилотчилик истеъдоди 1979 йили дуторчи қизлар ансамблини вужудга келтиришда яна бир бор синовдан ўтди. Янги ижодий коллективни ташкил қилиш ўз-ўзидан юзага келмайди, албатта. Моҳир мураббий қисқа вақт ичида А. Н. Островский номли Тошкент давлат театр ва рассомчилик институти, консерватория, Тошкент давлат маданият институти ва бошқа музика мактабларидан 27 нафар дуторчи қизни танлаб, ўзига хос ижодий ансамбль тузишга муваффақ бўлди. Бу навқирон коллектив ўзининг ғоявий-бадиий пухта репертуари билан томошабинларнинг меҳру муҳаббатини қозониб келмоқда. Ансамблнинг Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотига сазовор бўлишида бадиий раҳбарнинг хизматлари каттадир. Бундан ташқари, Ғанижон ака 1983 йил июнидан Ўзбекистон телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети ҳузуридаги мақомчилар ансамблига ҳам жамоатчилик асосида бошчилик қилиб келмоқда.

Ғанижон Тошматов ижоди давомида 300 дан зиёд қўшиққа ҳаёт бағишлади. Моҳир бастакор яратган куй ва қўшиқлар ўзининг ранг-баранг мавзуи, ғоявий-бадиий баркамоллиги, мусиқасининг жозибаси ва халқ дилига яқинлиги билан алоҳида ажралиб туради. Бастакорнинг шоир Т. Тўланинг «Бахтимдан», «Рўмол ёйибсан дорга», М. Қориевнинг «Севги дегани нимадир ўзи?» Ҳ. Худойбердиеванинг «Рўмолим қолди», Нилуфарнинг «Ҳазрати инсон» каби шеърлари асосида яратган қўшиқлари композитор ижод намуналаридан баъзилари, холос. Бастакор изланишларида ўзбек халқ оғзаки ижоди анъаналарини пухта ўрганиш ва улардан самарали фойдаланиш алоҳида ўрин тутади.

Ғанижон аканинг созандалик истеъдоди ўз вақтида республика партия ва ҳукуматининг Йўлдош Охунбобоев, Усмон Юсупов каби атоқли арбобларининг эътиборини тортган эди. Ғ. Тошматовнинг ижодий камолотида Тўхтасин Жалилов, Лутфихон ая Саримсоқоваларнинг берган кўмаги муҳим аҳамиятга эга бўлди. Бундан ташқари, Ғанижон ака Юсуфжон қизиқ Шакаржонов, Охунжон қизиқ Ҳузуржонов, Жўрахон Султонов, Маъмуржон Узоқов каби халқимизнинг атоқли ҳофиз, қизиқчи ва аскиячилари билан ёнма-ён юриб, халқ орасида классик ва замонавий музика санъати ютуқларини кенг тарғиб этди. Давраларни хушнуд этувчи дилкаш суҳбатлари, ичакузди аския пайровлари билан кулги шинавандаларининг ҳам эътиборини қозонди.

Ғанижон ака дастлаб соз санъатини отаси ва акаларидан ўрганган бўлса, бу анъанани энди санъаткорнинг фарзандлари давом эттирмоқдалар. Ғ. Тошматовнинг тўнғич ўғли Мухтор — Бутуниттифоқ телевидениеси «Время» программасининг Ўзбекистондаги мухбири, ўғли Муҳсин — фалсафа фанлари кандидати. Иккаласи ҳам соз чалиб, қўшиқ айтишни яхши биладилар. Мансур Тошматов — таниқли эстрада қўшиқчиси, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати. Муҳаммаджон мактабда физика фанидан дарс беради, айни пастда темирйўлчилар маданият саройида музика раҳбари. Қизи Муниса театр ва рассомчилик институтини тамомлаш арафасида... Ҳа, уларга санъат ҳамиша ҳамроҳ.

Партия ва ҳукуматимиз Ғанижон Тошматовнинг ўзбек совет музика маданиятини ривожлантиришдаги хизматларини юксак баҳолаб, унга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист» (1964), сўнгра «Ўзбекистон ССР халқ артисти» (1973) юксак унвонларини берди.

Республикамиз жамоатчилиги шу кунларда атоқли созанда, бастакор ва мураббий Ғанижон Тошматов таваллудининг 70 ва ижодий фаолиятининг 50 йиллигини кенг нишонламоқда. Устоз санъаткорни бу қутлуғ тўйи билан чин юракдан муборак этиб, унга сиҳат-саломатлик, улкан ижодий ютуқлар тилаймиз.

Исҳоқ КАТАЕВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист.

* * *

СУРАТДА: Ғанижон Тошматов шогирдлари — Ўзбекистон ССР телевидение ва радио эшиттириш Давлат комитетининг дуторчи қизлар ансамбли қатнашчилари даврасида.

В. Портнов фотоси.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ОИЛА ПУДРАТИ ТАШАББУСКОРИГА

Бу аёлни Тошкент районидаги Собир Раҳимов номли колхозда кўпчилик танийди. Илғор колхозчи Бўриниса Эргашева 30 йилдирки, самарали меҳнати билан ҳамқишлоқлари ҳурматини қозонган. Ўтган йили у оилавий пудрат асосида меҳнат қилиш ташаббуси билан чиқди. Ёз бўйи қилинган ҳалол, самарали меҳнат ўз натижасини берди. Б. Эргашева оиласи ҳар гектар ердан 400 центнердан сабзавот ҳосили йиғиштириб олди. Яқинда колхозчиларнинг умумий йиғилишида правление меҳнаткаш аёл ва унинг оиласини «Жигули» машинаси билан мукофотлади.

Б. ЙЎЛДОШЕВ.

ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИК МЎЙНА БЕРАДИ

«Узколхозстрой» трестининг 83 колхозлараро механизациялашган кўчма колонна ёрдамчи хўжалигида янги имкониятлар яратилди. Энди бу ерда боқилаётган қорамол, қўй ва паррандалар сонини икки ҳисса кўпайтирилади.

Кўчма колонна ишчи-хизматчилари бу йилдан 100 дона сувсар ҳам боқишмоқда. Бу йил 50 дона қимматбаҳо мўйна олиш ва сувсарлар сонини кескин кўпайтириш кўзда тутиляпти.

О. ҲАМРОЕВ.

УЛУҒ ВАТАН УРУШИ ВЕТЕРАНЛАРИ ЭЪТИБОРИГА

УЧРАШУВГА МАРҲАМАТ, ПОЛКДОШЛАР!

Улуғ Ватан уруши ветеранлари Совети Ленинград бюроси шуни маълум қиладики, 1984 йил 9 Май—Ғалаба байрами куни 23 артиллерия дивизияси, 38 артиллерия бригадаси таркибига кирувчи 479, 505, 794 артиллерия полклари собиқ жангчиларининг навбатдаги учрашуви бўлади.

Полкдошлар йиғилиши ва уларни рўйхатга олиш Ленинград шаҳар, Куйбишев райони, Мария Ульянова кўчасидаги 1 уйда жойлашган 209-ўрта мактабда 8 май куни соат 16 дан 18 гача ўтказилади.

Учрашувда иштирок этишни истаганлар бу ҳақда Ленинград шаҳар, Кустодиев кўчаси 16 уй, 1-корпус, 65 квартирада яшовчи В. И. Мандрусовга хабар беришларини илтимос қиламиз.

А. КАТУНИН,
полковник, 38-артиллерия бригадаси ветеранлар Совети бюросининг раиси.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

М. Қориёқубов номли ўзбек давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

10 АПРЕЛЬ СОАТ 19.30 ДА

«ХАНДА» АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТИ

ПРОГРАММАДА:

«ҚУЛГИ КИРГАН УЙГА ҚАЙҒУ КИРМАГАЙ»
(икки бўлимдан иборат сатира ва юмор эстрада томошаси)

Сценарий муаллифлари: Ҳайдарали УЗОҚОВ, Шерқўзи ҒОЗИЕВ.

ҚАТНАШАДИЛАР:

Солистлар: Шерқўзи ҒОЗИЕВ, Аъзам ҒОЗИЕВ, Ғайбулла МЕЛИЗИЕЕВ, Малика ШАРИПОВА, Розия НАЗАРОВА, Санобар РАҲИМОВА, Ўсар ЮСУПОВ, Қурбонали ТИЛЛАЕВ, Насиба ЭСОНОВА.
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.
Музика раҳбари — Мирсалим МУҲАММАДЖОНОВ.
Программани — Мамасоли ХОЛМАТОВ ва Зайниддин ОМОНОВлар олиб борадилар.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

11, 12 АПРЕЛЬ СОАТ 19.30 ДА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими, шоир ва драматург

ЎТКИР РАШИДНИНГ ИЖОДИЙ КЕЧАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўриги-конкурси ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
Ўзбек ашула ва рақс «ШОДЛИК» ансамбли

Ўзбекистон ССР халқ артистлари:
Камолиддин РАҲИМОВ, Ҳабиба ОХУНОВА, Эргаш ЙЎЛДОШЕВ, Муҳаббат ШАМАЕВА, Дилафрўз ЖАББОРОВА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:
Таваккал ҚОДИРОВ, Малоҳат ДАДАБОЕВА, Икромжон БЎРОНОВ, Наима ПЎЛАТОВА, Қизлархон ДЎСТМУҲАМЕДОВА

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари:
ака-ука Исмоилжон ва Исроилжон ВАҲОБОВЛАР,

Тошкент область Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
Нарзиддин ШЕРМАТОВ

Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Комилжон БАРОТОВ (фақат 11/IV да), Абдурауф ОЛИМОВ, Ҳожиакбар ҲАМИДОВ, Мавлуда ОЙНАҚУЛОВА, Дилором ҚАЮМОВА.
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ
Программани — Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.
«ШОДЛИК» ансамблининг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Қодир МЎМИНОВ.
Музика раҳбари — Исматулла РАҲМАТУЛЛАЕВ.
Билетлар концерт зали кассасида соат 15.00 дан сотилади.

Тошкент область Орджоникидзе районидаги

21-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1984—85 ЎҚУВ ЙИЛИГА
ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Кенг ихтисосли тракторчи-машинист (ремонт қилиш слесари ва автомобиль ҳайдаш ҳуқуқи билан), мева сабзавотчилик—усталари, чорва молларини ветеринария ишловидан ўтказиш ва молхоналарни дезинфекция қилиш операторлари, чорвачилик фермалари механизаторлари (электромонтёрлик квалификацияси билан), чорвачилик комплексларида ишлатиладиган ускуналарни ремонт қилиш слесарлари, чорвачилик — усталари, 3-класс тракторчилари.

БИЛИМ ЮРТИ 1962 ЙИЛДАН БУЁН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ИШЛАШ УЧУН ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ КАДРЛАРНИ ТАЙЁРЛАБ КЕЛАДИ.

Малакали ишчилар тайёрлаш учун билим юртида барча шарт-шароитлар муҳайё этилган: Ўқув кабинетлари барча замонавий асбоб-ускуналар, кўргазмали қуроллар ва техникавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Танланган касбингиз бўйича барча ўқув қуроллари мавжуд бўлиб, касбингизни пухта эгаллашга имкон беради.

Барча ўқувчилар стипендия, уч маҳал бепул овқат, кийим-бош ва ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртида бадиий ҳаваскорлик тўгараги, фототўгарак, футбол, волейбол, баскетбол, кураш, бокс, стол тенниси мунтазам ишлаб туради. Алоҳида футбол майдони, отиш тири мавжуд.

Ўқиш давомида ўқувчилар Ватанимизнинг гўзал ва қаҳрамон шаҳарларига экскурсияларга борадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар олий ўқув юртларига ўқишга конкурссиз кириш ҳуқуқига эга бўладилар.

Ўқиш муддати 3 йил ва 1 йил. 3-класс тракторчи группаларида ўқиш муддати 6 ой.

Кенг ихтисосли тракторчи-машинист ва мева сабзавотчилик усталари группаларига фақат 8-синфни битирган ўқувчилар қабул қилинади. Қолган мутахассисликлар бўйича 3 йиллик группаларга 8 синфни битирган ва 1 йиллик группаларга 10 синфни тугатган йигит ва қизлар имтиҳонсиз қабул қилинадилар.

ҚАБУЛ КОМИССИЯСИ ҲАР КУНИ СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, 8 ёки 10 синфни битирганлик ҳақида шаҳодатнома, турар жойидан справка, 8 дона 3х4 см. ҳажмдаги фотосурат, билим юрти адреси: Тошкент область Орджоникидзе райони «Геофизика» посёлкаси. Тошкент шаҳридан (1, 16, 24-автобусларда «Троицкий поворот» бекатигача борилади. Горький номли метро станциясидан 63-автобусда, 1-«Қорасув» бекати. Луначарский шоссеси «Центр» бекатидан «Тошкент—Чингелди», «Тошкент—Тузель» автобусларининг «Геофизика» бекати).

ҲУЖЖАТЛИ КИНОФИЛЬМЛАР

«ТАРИХИЙ РЕПОРТАЖ»

Режиссёр А. Маҳмудов ижодий группаси ишлаган мазкур фильмга ажойиб чехословак коммунисти Юлиус Фучикнинг мақола ва репортажлари асос қилиб олинган. Картинада республикамиз ўтмиши ва ҳозирги ҳаёти, ўтган давр мобайнида халқ хўжалигида эришилган ютуқлар тўғрисида ҳикоя қилинади. Фильм сценарийси А. Фитц қаламига мансуб. Оператор Г. Шукуров.

«ТОҒЛАР ЧОРЛАЙДИ»

О. Ёқубов сценарийси бўйича режиссёр Ш. Қурбонбоев раҳбарлигида оператор К. Ҳасанов суратга олган бу ҳужжатли фильм эса томошабинни Чимён тоғлари сари етаклайди. Ҳозирги пайтда Чимён ажойиб дам олиш масканига айланган. Бепоён мамлакатимизнинг барча бурчакларидан тоғда дам олиш ихлосмандлари, чанғи спорти ишқибозлари бу ерга келишади. Чимёнда улар учун барча шарт-шароит, қулайликлар мавжуд.

Шунингдек, фильмда Чимёнда ўтказиладиган Бутуниттифоқ ва халқаро мусобақалар ҳам ҳар томонлама ёритилган.

Ш. ҲИДОЯТОВ.

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИДА

КОМПЛЕКС ЛОЙИҲАЛАР

Республикамиздаги қатор область ва район марказларини бунёд этиш мақсадида бир неча лойиҳалар комплекслари яратилди. Шаҳар қурилишлари билан боғлиқ бундай ижодий ишларни амалга оширишда Тошкент политехника институти студентлари ҳам фаол иштирок этдилар.

Архитектура факультети ҳузурида янги ташкил этилган шаҳар қурилиши лойиҳачилари группаси кучи билан уч йўналишда комплекс лойиҳалар ишлаб чиқилди. Сирдарё, Наманган областлари марказида олиб борилган айрим қурилишларда ҳам студентларнинг лойиҳаларидан кенг фойдаланилди.

Тошкент темир йўл вокзалини реконструкция қилишга доир комплекс диплом лойиҳаси ҳам мутахассисларга манзур бўлди. Самарқанддаги вокзал районини қуриш бўйича алоҳида лойиҳа тайёрланди. Бу диплом ишлари ўзининг архитектура-планлаштириш йўналиши жиҳатидан эътиборга сазовордир.

Паркент районида архитектура ансамблини ташкил этишдек комплекс лойиҳалаш ишига ҳам институт ёшлари жалб қилинди. Дипломант С. Акудина томонидан ишлаб чиқилган лойиҳада бу район марказининг маълум қисмида қуриладиган объектлар ўз аксини топди. Факультет студентларининг диплом ишлари сифатида тайёрланган лойиҳаларидан яна бир нечтаси Гулистон шаҳридаги Ленин номли ва Гагарин кўчалари қурилишига бағишланди.

А. АЛИЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИДА

ЎҚУВЧИЛАР—ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

Агросаноат комплекси павильонида «Ўқувчилар — ишлаб чиқариш бригадаларининг ютуқлари» тематик кўргазмаси ташкил этилди.

Кўргазмада республикамиз ўқувчиларининг мамлакат Озиқ-овқат программасини амалга оширишга қўшаётган ҳиссалари ҳақида ҳикоя қилинади.

Айни кунда республикамизнинг 191 мингдан ортиқ пионер ва ўқувчиси ана шундай ишлаб чиқариш бригадаларида меҳнат қилаётир. 1983 йилги терим мавсумида 1,5 миллионга яқин ўқувчи иштирок этиб, улар республикамиз хирмонига қарийб 1 миллион тонна пахта тўкдилар.

«Ёш техник ва натуралистлар» бўлимида эса ўқувчиларнинг янги ихтиролари билан танишиш мумкин. Ўқувчилар яратган янги пахта териш машинаси макети, пахта намлигини ўлчайдиган асбоб кўпчилик диққатини ўзига тортмоқда.

А. ҲАКИМОВ.

КАТТА КЎРИК

«Юбилей» Марказий спорт саройидаги мамлакат фигурали учиш усталарининг СССР чемпионати узоқ вақт мухлислар хотирасида қоладиган бўлди. Республикамиз пойтахтида биринчи марта ўтказилган бундай йирик мусобақа ўзига хос байрамга айланди.

Спорт жуфтлиги баҳсларида ленинградлик Л. Селезнева билан О. Макаров, спорт рақсида москвалик Л. Батанова ва А. Соловьевлар чемпионлик шоҳсупасига кўтарилдилар. Қизлар ўртасида якка мусобақада Н. Лебедева, эркаклар ўртасида харьковлик В. Егоров СССР чемпиони бўлди.

Республикамиз спортчилари чемпионатда юксак натижага эришолмаган бўлсалар-да, уларнинг чиқишлари томошабинларга ёқди. Маълумки, фигурали учиш спорти бошқа турларга қараганда энг кенжа ҳисобланиб, унинг мухлислари ҳали унча катта тажриба тўплаганларича йўқ. Шундай бўлишига қарамай, тошкентлик Ирина Шишова билан Алексей Сулаймоновлар умумий тўққизинчи ўринни олишди. Қизлар ўртасида Саодат Нуъмонова ўн тўртинчи бўлди.

СПОРТ

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

Мамлакат чемпионати олий лигаси қатнашчилари навбатдаги бешинчи тур ўйинларини ўтказдилар. «Пахтакор» футболчилари Донецк шаҳрида «Шахтёр» билан ўйнадилар. Майдон эгалари 18-минутда муваффақиятга эришган бўлсалар, Юрчишин саккиз минут ўтгач ҳисобни тенглаштирди. Кейинчалик эса кончилар устунликка эришиб, кетма-кет иккита тўп киритдилар. Учрашув тугашига уч минут қолганда Кабаев орадаги фарқни камайтирди. Тошкентликлар 2:3 ҳисобида мағлубиятга учрадилар. Шу турнинг қолган ўйинларида қуйидаги натижалар қайд этилди: «Днепр» — «Спартак» — 0:1, ЦСКА — «Динамо» (Минск) — 0:0, «Динамо» (Тбилиси) — «Динамо» (Киев) — 0:3, «Торпедо» — «Жальгирис» —0:0, «Металлист» — «Динамо» (Москва) — 2:1, «Арарат» — СКА — 1:2, «Нефтчи» — «Черноморец» — 2:1, «Қайрат» — «Зенит» —1:1.

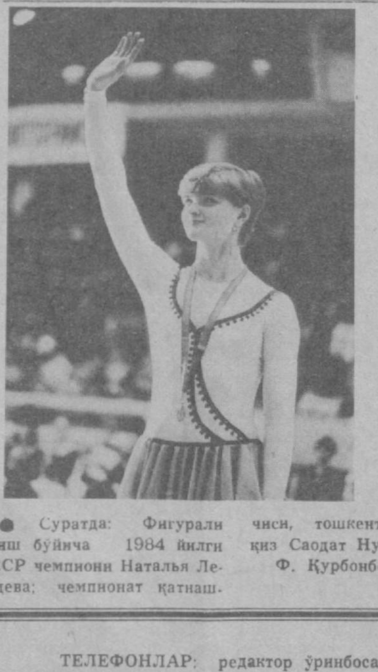

● Суратда: Фигурали учиш бўйича 1984 йилги СССР чемпиони Наталья Лебедева; чемпионат қатнашчиси, тошкентлик спортчи қиз Саодат Нуъмонова.

Ф. Қурбонбоев фотоси (ЎзТАГ).

Редактор Н. НАСИМОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ / "Ташкентская правда"/ Орган Ташкентского обкома Коммунистической партии Узбекистана и областного совета народных депутатов

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь—334808, 325353, секретариат — 325750, БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 325778, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749, қишлоқ хўжалиги — 325647, пропаганда; совет қурилиши — 325645, фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553, адабиёт ва санъат — 325767, ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733, хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар — 334048, 325354. Фотомухбир — 325894.

Р. 07173 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. В. 1680. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12